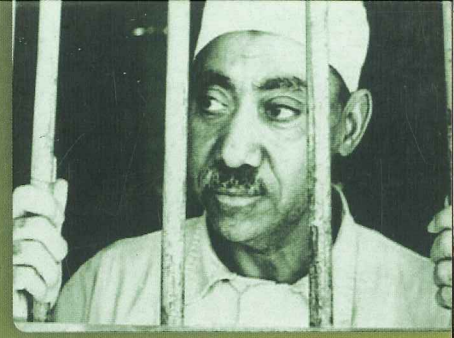

Genç Öncüler

Ekim 2009 • Sayı 51 • 3 TL • Aylık Gençlik Dergisi

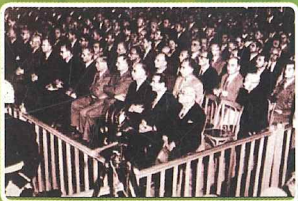

**Seyyid
Kutup ile
Röportaj**

hak ve adalet çağrısı

“Katsayı Adaletsizliğinin 11 Yıllık Öyküsü”

Gülden Sönmez’le Söyleşi

**Yassıada’da
Köpek
Davası**

**Osmanlı’nın
Avrupa’daki
Son Durağı:
VIYANA**

Haşır - 9

"Kendilerinden önce o yurdu (Medine'yi) hazırlayıp imanı (gönüllerine) yerleştirenler ise, hicret edenleri severler ve onlara verilen şeylerden dolayı işlerinde bir ihtiyaç (arzusu) duymazlar. Kendilerinde bir açıklık (ihtiyaç) olsa bile (kardeşlerini) öz nefislerine tercih ederler. Kim nefsinin cimri ve bencil tutkularından korunmuşsa, işte onlar, felah (kurtuluş) bulanlardır."

Yalnızca Adalet; Herkes İçin

Siyaset gündemimiz her zaman olduğu gibi... 'Açılım' sözcüğü hemen her birimizin dağarcığının ayrılmaz bir parçası olmuş durumda. Toplum olarak ganimeti fırsat bilme anlayışından hareketle, her durumdan bir 'açılım' türetebilecek kabiliyete ulaştık. Ana muhalefet partisi CHP'nin 'çarşaf açılımıyla' başlayan 'açılım' zinciri bitmek tükenmek bilmeyen bir bereketle, ülke kamuoyuna yeni ürünler vermekte. Başörtüsü açılımı, demokratik açılım, Ermeni açılımı ve dış politika açılımları derken, bunların Türkiye'nin, Cumhuriyet tarihindeki en önemli gündem konularını teşkil ettiğini tam olarak göremiyoruz.

Aslında açılım piramidinin en tepesinde, 'Türkiye'nin yıllardır ötekileştirdiklerini veya görmezden geldiklerini kabul etme açılımı' bulunmaktadır. Ülkenin yıllardır çözülmemeyen en büyük sorun alanlarına yönelik yapılan bu çalışmalar, kuşkusuz bir sonuç verecek. İşte böyle bir dönemin ortasında, belki de ilk sonuç 28 Şubat darbesiyle kolu kanadı kırılan İmam Hatip Liseleri üzerinde doğdu. Yaklaşık 10 yıldır devam eden 'farklı katsayı uygulaması', başka bir adıyla 'katsayı zulmü' YÖK'ün aldığı kararlarla kaldırıldı.

Ekim sayımızda, ülke gençliğine vurulan en büyük darbelerden biri olan katsayı adaletsizliğinin 10 yıllık etkilerini gündemimize aldık. Bu itibarla, süreci en yakından takip edenlerden biri olan Sayın Avukat Gülden Sönmez'le, katsayı adaletsizliğinin neden olduğu kayıpları, verilebilecek hukuk mücadelesini ve bundan sonraki dönemde oluşabilecek tabloyu konuştuğumuz bir söyleşi gerçekleştirdik. Mehmet Mahmut Doğan konuyla ilgili yazısı Türkiye'de Eğitim Hakkı, Katsayı Uygulaması ve İmam Hatipler'de, 10 yıllık süreçteki hukuksuzlukları ve haksız uygulamaları konu ediniyor. Türkiye'nin Güçler Dengesinde Değişen Rolü adlı yazısında İhsan Tarık, Türkiye'nin dış politika alanındaki konumunu irdeliyor.

Hayali Röportaj'larımızda bu ay, merhum Seyyid Kutup'un çağlara hitap eden mesajına yer veriyoruz. Arkadaşımız Furkan Aktan, Viyana'daki gezi notlarını bizlerle paylaşıyor. Zengin içeriklerle gelecek sayılarda buluşabilmek ümidiyle...

Değerli kardeşimiz Muhammed Birinci'nin babası, kıymetli ağabeyimiz Hüsnü Birinci'yi 9 Eylül 2009 günü, hakkın rahmetine uğurladık. Kardeşimize ve ailesine Allah Teâlâ'dan sabır niyaz ediyoruz.

Genç Öncüler

Sahibi

Umrın Yayıncılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti. Adına
Abdullah Yıldız

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

İsmail Memiş

Yayın Sorumlusu

Emir T. Kafkas

Yayın Kurulu

Hüseyin Buladı
Abdullah Muhsin Yıldız
Alperen Gençosmanoğlu
Elyesa Koytak
Fatma Büşra Özkan
Ammar Kılıç
Muhammed Tutkun
Bilal Petek

Ekim Sayısına Katkıda Bulunanlar

Mehmet Mahmut Doğan
Murtaza Koçak
Sercan Karadoğan
Furkan Aktan
Yusuf Şentürk
Burak Yakupoğlu
Meryem Gülce
Abdülvahid Yakup Sipahioğlu
Tahsin Ay
Ali Aktan
Muhammed Safa Türk
İhsan Tank
Feyza Saygın
Talha Cömert

Adres

Mega Center C34 Blok Kat:2
Bayrampaşa - İstanbul
Tel: (0212) 640 01 22-23
Fax: 640 01 25
iletisim@genconculer.com
gonculer@gmail.com

Grafik Tasarım

Furkan Selçuk ERTARGIN

Baskı:

Şenyıldız Matbaacılık
Gümüştuyu Cad. No:3 Kat:1
Topkapı - İstanbul
Tel: (212) 483 47 91

içindekiler

4

“gençliğimi
geri verin!”

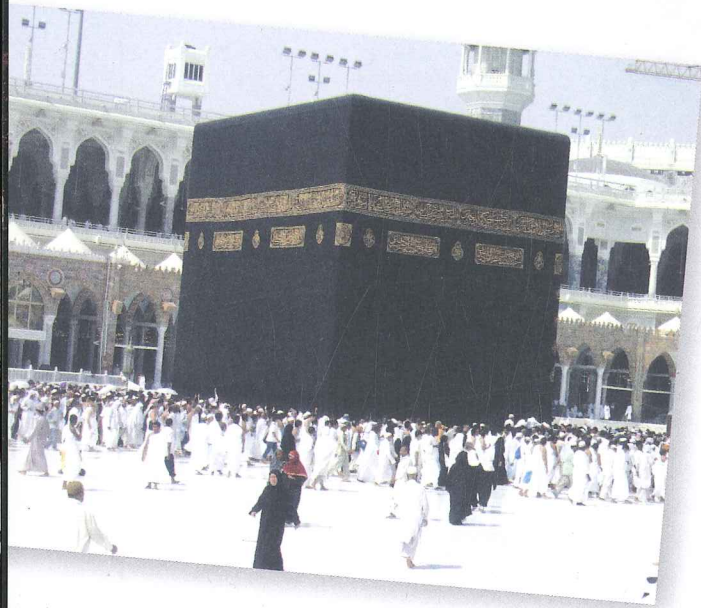
Hüseyin Buladı

20

rahmete
misafir olmak

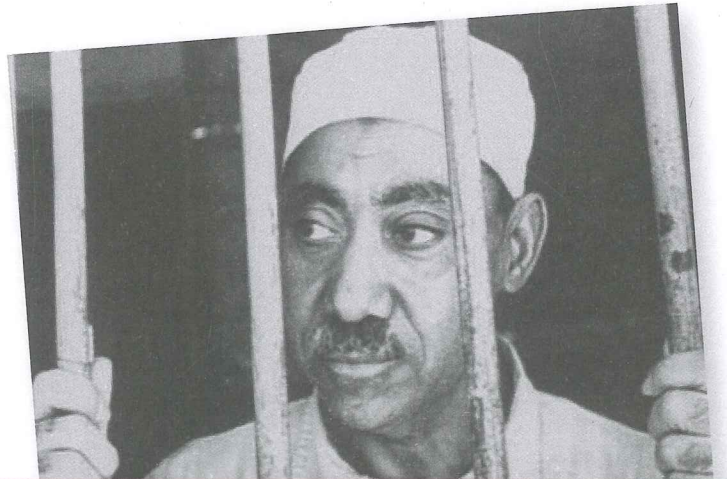
Murtaza Koçak

38

seyyid kutup
ile röportaj

Burak Yakupoğlu

Türkiye’de Eğitim Hakkı, Katsayı Uygulaması ve İmam Hatipler /
Mehmet Mahmut Doğan / 16

Türkiye’nin Güçler Dengesinde Değişen Rolü / **İhsan Tark / 18**

Karantina / **23**

Etkinlik / **Sercan Karadoğan / 26**

Okullardan Haberler / **Emir Timur Kafkas / 30**

Anlat Bana Bölümünü / **Yusuf Şentürk / 32**

Osmanlı’nın Avrupa’daki Son Durağı: Viyana / **Furkan Aktan / 34**

Geçmiş Zaman Olur ki... / **Talha Cömert / 35**

Objektifime Takılanlar / **Abdullah Muhsin Yıldız / 42**

Kültür Sanat / **Elyesa Koytak / 44**

Dirilmek Yeniden, Yerin Uyanması Gibi / **Meryem Gülce / 47**

Asr-ı Saadet İkliminden / **48**

"Gençliğimi Geri Verin!"

Hüseyin Buladı

"Gençliğimi geri verin!" Türkiye'de hayallerine ve geleceğine ipotek koyulmuş gençlerin söylemek isteyeceği ortak bir paydadır belki de bu ifadeler.

28 Şubat post modern darbesi, ülke gençliğine vurulan en büyük darbelerden biriydi hiç şüphesiz. Hükümet darbesinden, insanların sosyal hayatlarına ve en önemlisi dini yaşayışlarına kadar her alanda gerçekleştirilmek istenen değişimler, dönemin Genelkurmay Başkanı'nın ifadesiyle 'bin yıl' sürecek ve toplum mühendislerinin çabalarıyla bölücü, irticai unsurlar yok edilecekti.

28 Şubat 1997 günü yapılan 9 saatlik MGK toplantısında alınan 'İrtica ile Mücadele' kararı, işte tam da bu gerçekliği ortaya koydu. Zira Kur'an kurslarının denetlenmesinden 8 yıllık kesintisiz eğitime, kurban derilerinin kimler tarafından toplanacağından 'dindar medyanın' kontrol altına alınmasına kadar birçok konuda alınan kararlar, ülkenin milli güvenlik siyasetinin istenirse ne kadar genişletileceğini göstermiş oldu.

Medyanın ve sivil-asker bürokrasinin baskılarıyla birlikte gelen hükümet değişikliği neticesinde, sü-

recin devamını sağlamak için ortaya çıkan siyasi otoriteler, tıpkı vesayet sistemlerinde görülen uygulamaları başlattılar. Dindar çevrelerin ağır psikolojik yıkımlar yaşadığı bu dönemde, kamunun her kesiminde uygulanan başörtüsü yasakları, eğitim sistemine ve ülke gençliğine acımasız darbelerini vurmaya başladı. Ardından toplumun geniş kesimlerinin bütün tepkilerine rağmen yürürlüğe konulan ve İmam Hatip Liseleri'nin orta kısımlarının kapatılmasını ifade eden '8 yıllık kesintisiz eğitim' bin yıllık sürecin önemli bir kilometre taşını oluşturdu.

Başörtüsü eylemleri, soruşturmalar, yargılamalar, yıkımlar... İşte sürecin böylece devam ettiği bir dönemde, sistem için oldukça hassas bir konumda duran, eli kolu budanmış, öğretmenleri okul koridorlarında soruşturma geçiren İmam Hatip Lisesi gençlerinin, üniversite hayallerine de düğüm atıldı. Uygulamaya konulan farklı kat-sayı sistemiyle bütün meslek lisesi öğrencilerinin, özelde ise İmam Hatip Lisesi öğrencilerinin alanları dışındaki bölümlere girişi mucizelere bırakıldı.

Tarihler 2009 Türkiye'sini gösterdiğinde ise Yük-

Asım'ın Nesli Genç Öncüler

sek Öğretim Kurulu'ndan meslek lisesi öğrencilerine bir müjde geldi: Üniversiteye girişte meslek lisesi mezunlarına uygulan farklı katsayı uygulaması şimdilik kaldırıldı. Şimdilik demek gerekiyor. Zira 367 içtihatlarından, başörtüsü kararlarına Türkiye'nin adalet sistemindeki 'değişkenlik', kesin yargılarda bulunmamayı zorla da olsa öğretti.

28 Şubat 1997 günü yapılan 9 saatlik MGK toplantısında alınan 'İrtica ile Mücadele' kararları, işte tam da bu gerçekliği ortaya koydu. Zira Kur'an kurslarının denetlenmesinden 8 yıllık kesintisiz eğitime, kurban derilerinin kimler tarafından toplanacağından 'dindar medyanın' kontrol altına alınmasına kadar birçok konuda alınan kararlar, ülkenin milli güvenlik siyasetinin istenirse ne kadar genişletileceğini göstermiş oldu.

Bunlar sürecin herkes tarafından tanık olunan tarafıydı kuşkusuz. Oysa pek görülmeyen veya gösterilmeyen kısımda, bir gençliğin koskoca 11 yılı yatmakta. Kaybolan 11 yıl ve kararan gelecek ümitleri...

"Ey iman edenler, yapmayacağınız şeyi niçin söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir gazab nedenidir." Saff / 2-4

sözün senedindir!

**verdiğin sözü
yerine getir!**

**yerine
getiremeyeceğin
sözü verme!**

Başına savaşmadın
Başına yaşamadın
Başına ölmedin!
Jezzi Karafan

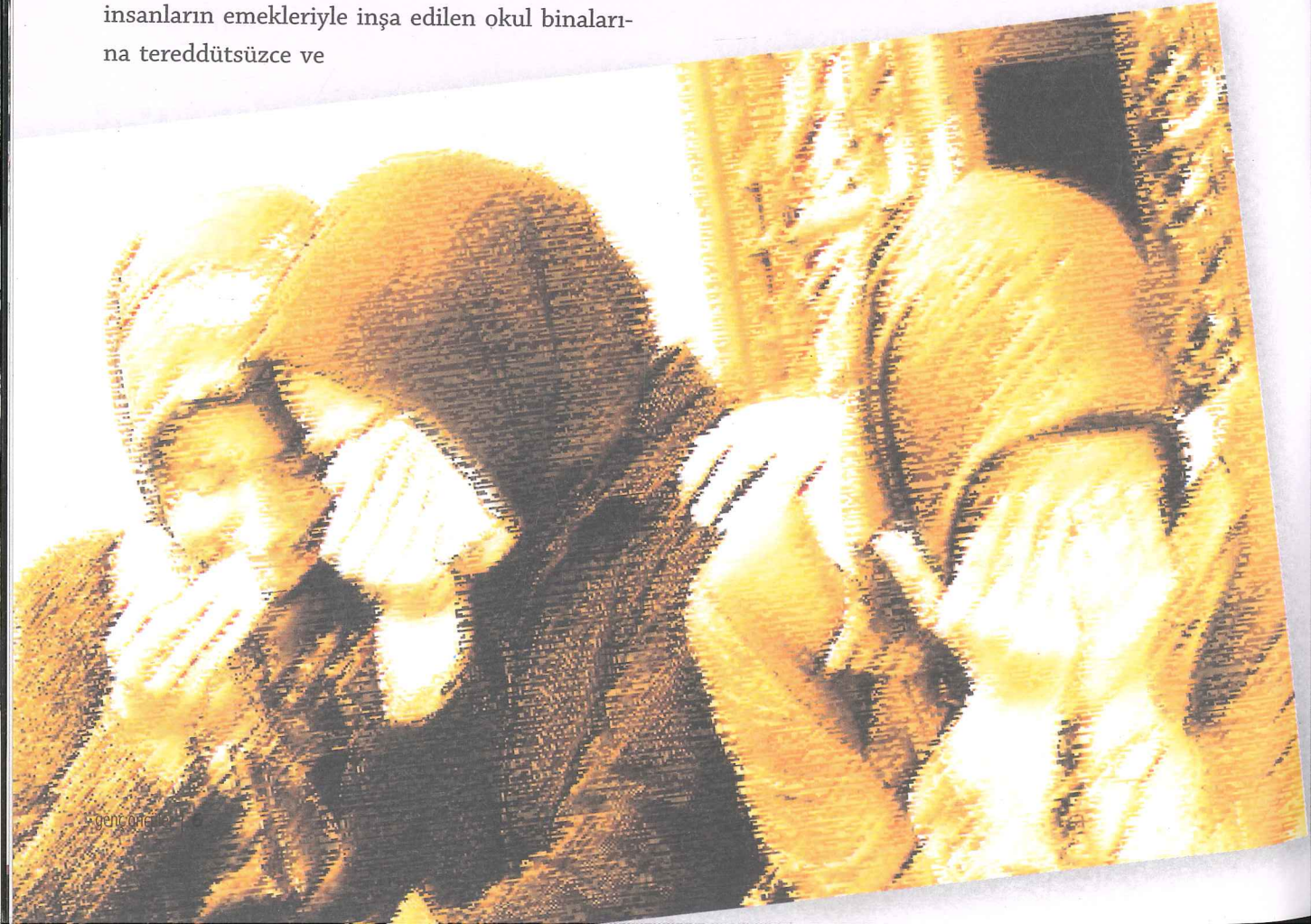
Türkiye’de adaleti tesis etmesi gereken kurumların ideolojik ve tavizsiz tavırları, ülkenin içinde bulunduğu darbe koşullarının hiç de küçümsenmemesi gerektiğini gösterdi. Ardından, yüksek öğretim hayallerinin gerçekleşmeyeceğini anlayan gençlerin, meslek liselerinden ve İmam Hatip Liseleri’nden birer birer kopuş sürecine tanıklık edildi. Eğitimlerine devam etmekte olan ve birdenbire yasakla karşılaşan gençler, ne iç hukuk alanında ne de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nazarında kazanılmış haklarını kullanamadılar. Demokrasinin ve yargı üstünlüğünün vurgulandığı bir dönemde, kamuoyu desteğinden mahrum bırakılan gençler ve aileleri, idare edenlerin görüş alanlarına bir türlü giremedi.

Önceleri talep yoğunluğu sebebiyle kayıt mücadelesinin yapıldığı özellikle İmam Hatip Liseleri, öğrenci bulma arayışına girmek mecburiyetinde kaldılar. Söz gelimi birer atıl kapasite olarak bırakılan İmam Hatip Liseleri, dinamik gençliğini ve idealist eğitimcilerini kaybetti. Bu da yetmedi; hayırsever insanların emekleriyle inşa edilen okul binalarına tereddütsüzce ve

tıpkı 12 Eylül dönemine benzer bir şekilde el koyuldu.

Eğitim adına yapılanlar çok açıkça bir ikiyüzlülükten ibaretti. Zira bir yandan ‘meslek lisesi memleket meselesi’ savunmasına girişen çevreler, diğer yandan ülke gençliğinin harcanan 11 yılına ses çıkarmadı. Olgunlaşma dönemlerindeki liseli gençlerin, kendi okullarına polis panzerleri eşliğinde girmeleri kimseleri rahatsız etmedi. Gençlik üzerinden siyasi rant elde edilmesine gayet alışık olan Türkiye kamuoyu, aynı resmi farklı bir cepheden görüyordu bu sefer de.

Yaşanılan bunca badireden sonra bugüne geldiğimizde, ortada kazanılmış bir zafer olmadığı açıkça görülmekte. Esas olan, hakkı 11 yıl boyunca gasp edilmiş bir gençliğe, 11 yıl sonra hakkını teslim edilmesi durumudur. İşte bu noktada, ‘eğitim zayıfatı’ bir nesilden, tıkalı kulaklara inat bir ses yükselmekte: “Gençliğimi geri verin!”

“Yürekli Bir Seslenişle” HAK ve ADALET ÇAĞRISI

Gülden Sönmez ile Söyleşi

Abdullah Muhsin Yıldız – Hüseyin Buladı

1969 Sivas doğumlu olan Gülden Sönmez, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Mazlumder'de şube müdürlüğü ve ardından yönetim kurulunda çeşitli görevler alan Sönmez, insan hakları ve uluslar arası hukuk alanlarına yoğunlaştı. Başörtüsü yasağı, ceza evleri, işkence ve kötü muameleye karşı müdahale, haksız gözaltılar ve uluslar arası politika konularında çalışmalar yaptı. Şu anda, İHH İnsani Yardım Vakfı Kadın Kolları Başkanlığı'nı yürüten Gülden Sönmez'le, 28 Şubat sürecinin gençliğe vurduğu en büyük darbelerden biri olan 'katsayı adaletsizliği' üzerine oldukça verimli bir sohbet gerçekleştirdik.

Güliden Sönmez

Hüseyin Buladı

Genç Öncüler: Katsayı uygulaması 10 yıllık süreci kapsayan bir hukuksal durum. 28 Şubat sürecini göz önüne aldığımızda, bu uygulamanın İmam Hatip eksenli olarak ortaya konulduğunu rahatlıkla söyleyebilir miyiz? Çünkü sürekli olarak şöyle bir ayrım var: Meslek Lisesi ve İmam Hatip Lisesi. Yaşadığı savunanlar Meslek Liseleri'ni de içine katarak bir savunmaya girişiyorlar.

Güliden Sönmez: Aslında kime sorsanız herkes, bu uygulamanın İmam Hatip Liseleri'ne karşı olduğunu çok rahatlıkla söyler. Bu uygulama, 28 Şubat sürecinde İmam Hatip Liseleri'nin önünü kesmek, İmam Hatip Liseleri'nin başarı oranını düşürmek, o kimlikteki insanların farklı mesleklerde farklı yerlere gelmesinin önünü engellemek gibi hedefleriyle birlikte uygulamaya kondu. Meslek Liseleri de aslında belki burada İmam Hatip Liseleri'nin yanında kurban gitti. Meslek Liseleri'nin sayısını da düşündüğümüzde, meslek liselilerin en azından bu konuda ciddi bir tavır ve ciddi bir tepki gösterip, sorunun beraber çözülmesini sağlamaları gerekirken olay sadece İmam Hatip eksenli kaldı ve bu mağduriyet anlamsız bir şekilde on yıl boyunca devam etti.

Genç Öncüler: Koskoca bir 11 yıl ve kararan hayatlar söz konusu. Bir nesil sanki bir eğitim ziyatı olarak köşeye çekildi. Bu zararlar sizce giderilebilir ölçüde mi?

Güliden Sönmez: Birincisi kesinlikle bu uygulamanın ne kadar büyük bir mağduriyet oluşturduğunu bilerek buna karşı tepkilere baktığımızda, orantılı ciddi bir tepki olmadığını görüyoruz. Gençlerin geleceklelerini bu kadar ciddi etkileyecek bir uygulama karşısında insanların ortaya koydukları tepkiler, maalesef bana göre çok cüzi ve yetersizdi. Bunun tabii bir takım sebepleri var. Her şeyden önce kendi hakkımızı aramamız, özgürlüğümüzün peşinde koşmamız noktasındaki bilinçsizliğimiz, kendimizi yalnız hissetmemiz, yanımıza yoldaş aramamız, olayı siyasi partilere, derneklere, vakıflara havale etmemiz ya da daha farklı kitlelerin bu sorunu çözmesini beklememiz söz konusu oldu. Kanaatimce, yeterince hak arama konusunda bir tavır ortaya konulmadı. Özellikle bu uygulamanın mağdurları açısından söylemek istiyorum, yeteri kadar dava açılmadı, yeteri kadar sivil tepki ortaya konulmadı. Yeteri kadar yurtiçi ve yurtdışı mekanizmalar zorlanmadı. Genç nesil bir

yana, anne-babaların çocuklarının hayatları üzerinde bu kadar etkili, bu kadar önemli bir uygulama karşısında ben çok sessiz kaldıklarımı düşünüyorum. Yıllarca “hakkınızı arayın” çağrımıza yeterince fiili karşılık bulamadık. Tabi haklar ve özgürlükler yeterli emek ve mücadele olmazsa hızlı çözümlenemiyor.

Genç Öncüler: Eğer hakikaten gerekli hukuki gayret gösterilseydi bir sonuç alınabilir miydi?

Gülten Sönmez: Her anlamda hukuki gayretlerin yoğun olması halinde sonuç alınabileceği kanaatindeyim. Matematiksel bir hesap yaptığımızda bile bu uygulamanın mağdurlarının en azından üçte birinin dava açtığını düşünün. Türkiye’de bütün mahkemeler kilitlenirdi. Ben haksızlığa uğradım diye binlerce insanın adliyelerde, mahkemelerin kapısına gittiğini düşünün. Nasıl başa çıkılabilir bu kadar geniş bir kitleyle? Ancak yeterli bir hak arayışı olmadı. Bu da bu çocuklarımızın anne babalarının nesliyle alakalı diye düşünüyorum. O süreçteki gençlerin anne-babaları, hak arama konusunda çok daha geride duran, çok daha umutsuz bakan ya da itiraz etme, kendi hayatıyla ilgili birtakım uygulamalara karşı tavır koyma, muhalefet etme, aksini talep etme noktasında daha düşük bir reflekse sahipti. Belki de darbeler yaşamış nesil olmalarından kaynaklanıyor. Ama yeni nesil ne olursa olsun, darbeye de, her türlü uygulamaya da karşı koyacak bir bakışla bakıyor. Bu dönemin yetişen neslinin gelecek dönemde önceki gibi bir tavır içerisinde olacaklarını düşünmüyorum. Türkiye’de böyle bir bilinç oluşacak. İmam Hatip Lisesi dediğiniz İslami eğitimi de almış olan bir kitle demek. Bunu tercih eden anne-babalar da dindar insanlar demek. Dindar sayabileceğimiz bu kitlenin, İslam’ın haksızlık karşısında susmamak, adaletin peşinde koşmak gibi İslam’ın ortaya koyduğu, Rabbinin bizden istediği duruşu sergilememesini ayrıca sorgulamak lazım. Bu bilinçte olan bir toplumun çok daha farklı bir tepkiyi ortaya koyması gerekirdi. Bütün her şey için geç mi? Hayır değil. Eğer gerçekten hayatımız bu kadar etkileniyorsa bunun hesabını sorabiliriz, sormamız gerekir. So-

Kanaatimce, yeterince hak arama konusunda bir tavır ortaya konulamadı. Özellikle bu uygulamanın mağdurları açısından söylemek istiyorum, yeteri kadar dava açılmadı, yeteri kadar sivil tepki ortaya konulmadı. Yeteri kadar yurtiçi ve yurtdışı mekanizmalar zorlanmadı. Genç nesil bir yana, anne-babaların çocuklarının hayatları üzerinde bu kadar etkili, bu kadar önemli bir uygulama karşısında ben çok sessiz kaldıklarımı düşünüyorum. Yıllarca “hakkınızı arayın” çağrımıza yeterince fiili karşılık bulamadık. Tabi haklar ve özgürlükler yeterli emek ve mücadele olmazsa hızlı çözümlenemiyor.

nuçta ne alabiliriz, ne alamayız onu bilemeyiz. Bu Türkiye’deki hukuki süreçle ilgili çok kestiremeyeceğimiz bir durum. Ama kanaatimce, insanların yaşadıkları bu mağduriyetler karşısında, mesela bir insan sırf bu uygulama yüzünden yanlış bir meslek irca ediyorsa ya da hiçbir şekilde çalışmıyorsa veya hayal ettiği mesleği, yapmak istediği işi tercih edememişse ve bunun mutsuzluğunu, ıstırabını yaşıyorsa mahkemeye gitmesi ve bunu dile getirmesi lazım. Sadece bunu talep etmek bana göre bir şeyleri kazanmak demektir.

Müslüman, hiç kimsesi olmayıp, bütün dünya karşısında olsa bile, tek başına kendisi bir şey yapabildiği müddetçe bu işin hesabını sormak, talepte bulunmak ve bunun sonuna kadar takipçisi olmak zorunda. Biz başkasını beklemek zorunda değiliz, bizim hatamız o. Biz kendimiz, kendi hakkımız ve kendi onurumuz için mücadele etmek durumundayız. Çünkü haksızlık karşısındaki pozisyonumuz imanımızla test ediliyor. Bizim başka alternatifimiz yok. Biz İslam'ı tercih etmiş insanlar olarak haksızlık karşısında susmamak durumundayız.

Genç Öncüler: Tarihsel süreçte çok fazla bir zamanı kapsamıyor bu 10 yıl. Ama eskiden var olan diri hava şimdilerde yok sanki. İslami çevrede gerek başörtüsü konusunda gerekse İmam Hatip'ler konusunda duyarlılık biraz azalmış gibi görünüyor. Bu ortamda gerekli hak arama bu süreçten sonra yapılabilecek mi?

Gülden Sönmez: Öyle bir havanın olmadığı herkesin malumu. Ama bundan sonra tekrar oluşabilecek anlamına da gelmemesi gerekir. Dediğim gibi önceki nesillerin yapmadığını, şimdiki bu genç nesil çok rahatlıkla yapabilir. İnsanlar gidip, yaşadıkları haksızlığın karşısında itirazlarını tek başına dile getirmeyi tercih etmediler. Bizim sorunumuz bura-

da. Bir araya gelindiğinde birçok tepkide bulundular. Oysa bir haksızlığa uğruyorsanız, bir hakkınız gasp edilmişse, siz o hakkınızı almak için tek başınıza da olsa uzun soluklu bir mücadelenin içine girmek zorundasınız. Aksi takdirde kazanamazsınız. Bu bugünün meselesi değil, bu insanlığın, insanlık tarihinin meselesi. Tarihe baktığımızda birçok özgürlük kısıtlaması, birçok haksızlık bazı insanların ortaya koyduğu mücadeleyle veya mücadele yöntemleriyle ve bunun toplumsal karşılığını daha sonra bulmasıyla giderilmiş. Gandi'yi düşünün. Hiç girmeyebilirdi böyle bir mücadeleye. İslam'ın doğuş ve asr-ı saadet dönemlerini düşünün ve bugün İslam'ın geldiği pozisyonu düşünün. İslam'ın ilk anlatıldığı dönemi düşünün. Cehalet, haksızlık her şey vardı. Hiçbir iletişim imkânı yoktu. Ama müthiş bir mücadeleyle, müthiş bir azimle bin yıllara hitap eden bir düzen sunuldu. Kendi hayatınızla ilgili basit bir uygulamayı çözmek için bugünkü çağda, her türlü imkâna sahip olduğumuz halde, çok büyük paralar ve çok büyük güçler gerekmediği halde herhangi bir talepte bulunmuyoruz. Bunu iyi sorgulamamız lazım. Gerçekten duruşumuz doğru mu? Örtüyle giremediğimiz, çalamadığımız, açamadığımız kapılar var. Ama diyoruz ki başörtüsü inancımızın bir emridir. Bunu anayasaya göre yapabilmemiz lazım. Uluslararası sözleşmelere göre bunu yapabilmemiz lazım. Ama bir fiili durumla karşı karşıya kaldık ve şu an neredeyse kabullenilmiş bir hava söz konusu. Hayır, kabullenemeyiz. Hakkınızı kullanmasanız da, üniversiteye girmesiniz de, üniversitede bir işiniz olmasa da, memur olmayacak olsanız da; memur olma hakkının, üniversiteye girme hakkının mücadelesini vermek zorundasınız.

Genç Öncüler: Müslümanlar bu işi gerçekten sahiplenmeli diyorsunuz.

Gülden Sönmez: Sahiplenmeli. Müslüman, hiç kimsesi olmayıp, bütün dünya karşısında olsa bile, tek başına kendisi bir şey yapabildiği müddetçe bu işin hesabını sormak, talepte bulunmak ve bunun sonuna kadar takipçisi olmak zorunda. Biz başkasını beklemek zorunda değiliz, bizim hatamız o. Biz kendimiz, kendi hakkımız ve kendi onurumuz

Gülden Sönmez

için mücadele etmek durumundayız. Çünkü haksızlık karşısındaki pozisyonumuz imanımızla test ediliyor. Bizim başka alternatifimiz yok. Biz İslam'ı tercih etmiş insanlar olarak haksızlık karşısında susmamak durumundayız. Zira şu söz bunun gerekliliğini çok iyi anlatıyor: "Bir haksızlığa uğradığınızda, eğer hakkınızı aramazsanız, hakkınızla beraber onurunuzu ve şerefınızı de kaybedersiniz".

Genç Öncüler: Şu anda da bir kazanılmış zafer yok aslında. Sadece insanların hakları 10 sene boyunca gasp edildi ve ardından iade edildi. Bunun da tam olarak altının çizilmesi gerekiyor belki de.

Gülden Sönmez: Kesinlikle. Olması gereken bir düzeltme var burada. Bence haklarımızı sıkı sıkıya koruyabilecek bir duruşa sahip olursak, o zaman bir gün birilerinin gelip bir kararla bunu geri almasının da engelleyicisi olabiliriz. Benim altını çizmek istediğim şey bu. Bir bilinç, bir duruş. Hangi konuda bir haksızlığa uğruyorsanız, bunun karşısındaki duruşunuz öyle olmalı ki, hiçbir siyasal yapı, hiçbir erk sizin hakkınıza göz dikmeye, onu eliniz-

den almaya cesaret edememeli. Böyle bir bilinç gerekiyor. Biz bu bilinci İmam Hatip liselilerden bekledik. Ben 1997'den bu yana herhalde İmam Hatip Lisesi diploması alacak kadar İmam Hatip liselilerin önünde bulunmuş bir avukatım. Başörtüsü yasaklarıyla ilgili, katsayıyla ilgili, her türlü sorunlarıyla ilgili, hem velileriyle hem de kendileriyle çok yönlü çalıştım. İmam Hatip liselilerden farklı bir duruş bekliyorum. Ya da İslami bilinci daha iyi olan, daha dindar olan insanlardan İslamın adalet için öngördüğü duruşu bekliyorsunuz. Zira İslam adalet merkezli bir din. Kendinize yapılmasa da kim haksızlığa uğramışsa onun için bir şey yapmanızın emredildiği bir dinin mensuplarıyız biz. Böyle bir tavır Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu bir tavır. Gençlerden bu öncülüğü bekliyoruz.

Genç Öncüler: İmam Hatip Liseleri üzerinden bir nevi siyaset yapıldı. Bunun sebebi neydi? İmam Hatip Liseleri gerçekten çok dinamik bir gençlik mi sunuyordu topluma? İmam Hatip Liseleri'nin üzerine bu kadar gidilmesinin sebebi ne olabilir?

Gülden Sönmez

Gülden Sönmez: Bence sebep, Türkiye'deki İslami yapıyla ilgili kaygılardı. Yani 28 Şubat sürecinin daha uzun soluklu devam ettirilebilmesinin bir parçasıydı. Bu sebeple İmam Hatip Liseleri bu kadar çok gündem oldu. İmam Hatip Liseleri'yle ilgili o dönem baktığımızda, umut verici bir gelecek vaat eden bir gençlik vardı ortada. Bu toplumda ciddi bir şekilde kabul gördü ve şu ortaya çıktı: Gerçekten bu şekilde yetişen gençler, nerede olursa olsunlar buldukları yeri ihya edecekler. Eğer 28 Şubat darbecileri kendi ülkesini düşünüyor olsalardı İmam Hatip Liseleri'ni alabildiğine desteklemeleri gerekirdi. Çünkü müthiş bir üretim vardı orada. Eğer İmam Hatip liselerinin önü kesilmeseydi, bu gidişatla beraber Türkiye'de çok yerde çok şey üretecek bir nesil geliyordu. Bu gençler, hem dinini hayatına taşıyan gençlerdi, hem de bilimsel alandaki çalışmalarını başarıya ulaştıran gençlerdi. Ben, 28 Şubat sürecinin etkisinin uzun vadeli olarak devam edebilmesi için İmam Hatip Liseleri'nin önünün kesildiği kanaatindeyim.

Genç Öncüler: Süreçteki hukuksuzluklardan da bahsedelim. Yasak başladığında okumakta olan, önceki hukuksal durumuna göre okuluna yerleşmiş ve büyük ölçüde de geleceğini ona göre tasarlamış gençlerin kazanılmış hakları geri verilmedi. İç hukukta ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde Müslümanlar her zaman olduğu gibi bir sonuç elde edemediler. Daha sonraki süreçte insanların mülkiyet haklarına müdahale edildi, paralarıyla yaptırdığı okullara el konuldu. Bu hukuksal hataları ve oluşan zararları biraz olsun gidermek adına şu an için yapılabilecek bir şey var mı?

Gülden Sönmez: Hukuk sisteminde haklarımızı talep edebilmemiz için, bazı usulî kurallar var. Bunlardan bir tanesi de uygun zaman içinde taleplerinizi adli makamlar önüne getirmeniz. Yapılabilecek şeylerden biri; her vakada her mağdur, kendisini sadece maddi zararlarıyla değil, manevi ıstıraplarını da hesaba katarak değerlendirip, ulaşabildiği avukatlara ulaşıp hakkını talep etmeli. AİHM'ne de bunu taşımalı. Çünkü Türkiye Avrupa Birliği sü-

recini yürüten bir ülke. Buna göre yasalarını değiştiren bir ülke. Adalet mekanizması anlamında Türk mahkemeleri de AİHM'si de kaynağını Türkiye anayasasından alıyor. Onun için hakkımızı aramak için her mahkemeye başvurmamız lazım. AİHM'nin İslami bir yönü olan davalara bakışının objektif olmadığını biliyoruz. Buna rağmen başvurulması gerektiğini düşünüyorum. Çünkü Avrupa'ya farklı bir insan hakları anlayışını taşıyacak olan da yine Müslümanlardır. Biz kim olursa olsun zulme karşı dururuz. Hangi dine mensup olursa olsun kimsenin haksızlığa uğramamasının teminatı olan da yine bizleriz. Çünkü yeryüzünde adaletin hâkim olması için çalışan biziz. Bu sebeple Avrupa'daki mekanizmanın tam adil olmadığı ve siyasi davranıldığı, bu sorunların giderilmesi veya oranın bir çözüm mercii olması ya da olmadığının tam anlamıyla ortaya konulması bu davalarla olacak. Diğer taraftan maddi olarak uğrılan zararların da yargıya taşınması gerekir. İkinci bir şey, katsayı mağduriyetinden dolayı geçmişe yönelik, mağdur insanlarla ilgili özel bir karar alması için TBMM'ye talepte bulunulmalı.

Genç Öncüler: Burası çok önemli. Yıllardır oluşan yargı içtihatları var. En önemli engellerden biri de bu. Haksız yargı içtihatlarını nasıl olumlu bir yöne çevirebileceğiz?

Gülden Sönmez: İşte o da bir süreç olacak. Zaten özellikle insan hakları konusunda ve AB uyum süreciyle doğru orantılı olarak Türkiye'deki yargıyla ilgili birçok değişimler söz konusu. Hâkimler ve savcılar insan hakları konusunda, uluslar arası sözleşmeler ve insan hakları uygulamaları konularında farklı eğitimler alıyorlar. AB, yasal çerçevesini ve eğitimini Türkiye'deki hâkim ve savcılara taşıyor. Öte yandan halk, adalet talebini daha özgür dile getirebiliyor. Zamanla özellikle yargıdaki o baskıcı siyasi bakış açısının değiştiğine inşallah tanık olacağız. Belki anayasal bir değişiklik, belki daha sonrasında yasal reformların gerçekleşmesiyle Türkiye bu süreci geçecek. Bu sadece hükümetlerin işi değil. Çünkü toplum zorluyor bunu. Artık herkes yeni bir anayasa, yeni bir yargı reformu diyor, adalet istiyor. Bununla ilgili örgütleniyor. Bu

İmam Hatip Liseleri'yle ilgili o dönem baktığınızda, umut verici bir gelecek vaat eden bir gençlik vardı ortada. Bu toplumda ciddi bir şekilde kabul gördü ve şu ortaya çıktı: Gerçekten bu şekilde yetişen gençler, nerede olursa olsunlar buldukları yeri ihya edecekler.

nunla ilgili dünyada kamuoyu oluşturuyor. Artık başka bir dünya var. Kendi içinde kapalı, sınırlandırılmış bir dünyada yaşamıyoruz. Dolayısıyla süreçle beraber bu değişikliklerin gerçekleşebileceğine inanıyorum.

Genç Öncüler: Çeşitli çevrelerden de hiçbir tepki gelmedi bu süreçte. Bir yandan meslek lisesi memleket meselesi denilirken, diğer yanda oluşan zararlar göz ardı edildi.

Gülden Sönmez: Hep öyledir bu. Mesela kadın hakları konusunun ateşli savunucuları, başörtülü kadınların haklarıyla ilgili farklı bir tavra girerler. Gerek siyasi haklarıyla ilgili, gerek eğitim haklarıyla ilgili. Emegın kutsallığından dem vuran emek örgütleri başörtülü kadının emegini değerlendirmeye tabi tutmaz. Genelde İslami kesimde nerede haksızlık olursa olsun ona karşı destek verme gibi bir bakış açısı söz konusuyken, diğer kesimlerden böyle bir duyarlılığı görmeyiz. Bunun aşılması gerektiğini düşünüyorum.

Genç Öncüler: Türkiye'de Müslümanlar dediğiniz gibi bu kadar duyarlı mı sizce? Hakkı ihlal edilen kişiye hakkının teslim edilmesi noktasında her Müslüman hassas mı gerçekten?

Gülden Sönmez: Değil tabii ki. Ama Türkiye de hassas olanların çoğunluğu dindar Müslümanlar.

Gülden Sönmez

Nerede böyle bir tavır görürseniz orada Müslümanları görürsünüz. İslami referanslarla oluşmuş yapıların dâhil olduklarını görürsünüz. Ama genelle baktığınız zaman kesinlikle hassas değil. Zaten hak arama konusunda Müslümanlar hassas olsaydı bu yaşadıklarını yaşayacaklarını düşünmüyorum. Din eğitimi konusunda çok ciddi haksızlıklara maruz kalınıyor. Başörtüsü yasağı her alanda söz konusu. İmam Hatip Liseleri'nin orta kısımları kapatılmış ve üniversiteye gitme hakları ellerinden alınmış. Bu kadar çok şeyi yaşamışsınız ve Türkiye'nin çok büyük bir kesimi bütün araştırmalarda buna karşı duruyor, özgürlük talep ediyor. Ama baktığınız zaman pratiğe yansıyan sonuç bu hassasiyeti göstermiyor. Bu konuda her Müslümanın hassas olduğunu söyleyemeyiz. Ancak Türkiye'de bu sorunları giderecek olan bir kitle varsa işte bu dindar kitledir. Çünkü adalet derdi olanlar onlar. Eğer sizin adalet derdiniz varsa, siz talipseniz böyle bir şeye, Türkiye'deki bütün sorun alanlarının giderilmesi için muhatap kabul edeceksiniz kendinizi. Ama kendi haklarınız için bile böyle bir duruşu sergilemezseniz başkasının hakkını da hiç savu-

namazsınız. Her şeye rağmen haksızlık alanlarıyla mücadele eden, bu konuda daha rahat davranan yine Müslüman insanlar ve kuruluşlardır.

Genç Öncüler: Belki ilk sormamız gereken Türkiye'de her önemli süreçte olduğu gibi, başta İstanbul Barosu olmak üzere çeşitli sivil toplum kuruluşları yürütmenin durdurulması ve kararın iptali için Danıştay'da dava açtı. Türkiye de kritik konularda yüksek yargı organlarının verdiği kararları göz önüne alarak düşündüğümüzde, karar yargıdan döner mi sizce?

Gülden Sönmez: Bu konuda her şey çok açık. Öncelikle İstanbul Barosu'nun yapmış olduğu bu başvuru, Türkiye'nin hukuk tarihine en tuhaf başvurulardan biri olarak geçecek. Danıştay'ın burada, YÖK'ün karar alma yetkisi içindeki böyle bir uygulama karşısında, daha önceki kararlarına rağmen, kendi kendi ile çelişerek farklı bir karar verebileceği kanaatinde değilim. Aksi halde çok büyük bir hukuksuzluk olur bu. Onun için Danıştay'ın göz göre göre kendi kendini harakiri yapacağını tahmin et-

miyorum. Bu sebeple çok olumsuz bir düşünce içinde değilim.

Genç Öncüler: İmam Hatip'lerin bundan sonra eski dinamikliğini yakalayabileceğini söyleyebilir miyiz?

Gülden Sönmez: Eğer insanlar ve gençler yeniden farklı bir bakış açısıyla hayata bakmayı özellikle İslami referanslara bakarak hayatını yaşamayı isterlerse, öyle bir bakış açısı yeniden oluşursa, hayatının her anını ve mekânını müslümanca düşünerek yaşamaya başlarsak, evet İmam Hatipler için de aynı şeyler geçerli olur. Bir zamanlar İmam Hatip Liseleri'ndeki gençlerin buldukları topluma bir şeyler katma, insanlara bir şeyler verme, kendisini donanımlandırma ve bilgilerini daha ulvi çabalar için kullanma gibi bir derdi vardı. Ama bugünkü geçlerle konuştuğumuz zaman bugün başarılı bir mühendis vb. meslek sahibi olma, diploma alma gibi bir hedef farklılaşmasına doğru kaydığını görüyoruz. Çok umutsuz değilim ama gidişte böyle bir sapma var. Bizim hep söylediğimiz bir şey vardı. Bilginin peşinden koşanlar, bilgiye sahip oluyorlar, ilme sahip oluyorlar ve ilimlerini çok farklı alanlarda kullanabiliyorlar. Ama diplomanın peşinden koşanlar, diploma alıyorlar, ancak sosyal hayat içerisinde aynı başarıyı gösteremiyorlar. Çünkü hedefte sadece bir diploma var ve diplomayla da ancak bir meslek icra edebilirsiniz. Toplumu değiştirecek, toplumu dönüştürecek, güzel şeyler inşa edecek ya da herhangi bir alanda yeni ürünler üretecek bir misyonla hareket etmezsiniz. O zaman derdiniz, davanız başka türlü oluyor. Bugün her nerede olursa olsun gençlerin neyi hedeflediklerini yeniden gözden geçirmelerini ve kendilerine popüler kültürün dayattığı daha dünyevi hedefler yerine, daha farklı hedefler koymaları gerektiğini düşünüyorum. Bugün buna sadece İmam Hatip Liseleri'nde değil her yerde ihtiyacımız var. Biz bugün apolitikleşmiş, hiçbir derdi olmayan bir üniversite topluluğuyla karşı karşıyayız. Biz sadece doktor olan, avukat olan insanlara ihtiyaç duymuyoruz. Bizim hizmet kaygısı olan, dava kaygısı olan gençlere ihtiyacımız var. Hem doktor olacaklar, hem de başka dertleri olacak. Onun için bugün her yaştan gencin

farklı bir bakış açısına ihtiyacı var. Bizim hayatımızı anlamlı kılan müslümanca düşünmek ve müslümanca yaşamaktır.

Genç Öncüler: Son olarak yine sizin ifadelerinizle bitirelim. Ahlak ve adalet çağrısından bahsediyorsunuz. Şu noktada gerçekten ihtiyacımız olan şey bütün insanlar için herhalde adaletin temin edilmesi. Hakkın haklıya teslim edilmesi.

Gülden Sönmez: Kesinlikle. Bizim bütün kaygımız bu. Rabbimizin bize emrettiği ayetlere baktığımız zaman her şeyde adalet çağrı vardır. Bizim adalet anlayışımız farklı bir adalet anlayışıdır. Biz bunu ömrümüz yettiğince yerine getirmeye gayret ederiz. Bu çaba için ortaya koyacağınız her emek kat kat karşılığını bulur. Şunu da unutmamamız lazım; yaşımız ne olursa olsun hayatı doğru yaşamaya gayret edersek, her ne kadar etrafımızdaki çoğunluk bize aksini söylese de, çoğunluğa bakmadan, Peygamber (s.a.v)'i model olarak bir yaşam ortaya koymamız lazım. Ben özellikle Genç Öncüler'den bu anlamda da çok umutlu olduğumu söylemek istiyorum. Sürekli takip ediyorum. Programlara ben de bir Genç Öncü olarak büyük bir coşkuyla geliyorum. İnanıyorum ki siz, bütün problemlerin çözümü için farklı bir bakış açısını ortaya koyacak olan nesilsiniz. Biz çok umut bağlıyoruz Genç Öncüler'e. Sıkıntılarım en çok olduğu dönemde aklımıza sizler geliyorsunuz. Diyoruz ki onlar hayatın başka türlü yaşanabileceğinin örnekliğini Türkiye'de gösterecekler. Girdikleri üniversite ortamı yeşerecek. Girdikleri lise ortamı yeşerecek. Çünkü kendilerini sadece bir mesleğin icracısı olarak görmeyecekler. Bu sebeple hep dua ediyoruz. Bize gerçekten peygamberimizin örnekliği gibi bir örneklik yaşamamanın, bu çağda da mümkün olabileceğini göstermelerini diliyoruz.

Genç Öncüler: Teşekkür ediyoruz, zaman ayırdınız.

Gülden Sönmez: Ben teşekkür ediyorum.

Türkiye’de Eğitim Hakkı, Katsayı Uygulaması ve İmam Hatipler

Mehmet Mahmut Doğan

Yakın tarihle alakalı konularda araştırma yaparken yüzleştığımız en acı dönüm noktalarından biridir 28 Şubat. Binlerce kişinin “fişlendiği”, dinlenme korkusuyla telefonlarını kapattığı, yüzlerce insanın işsiz kaldığı, intiharların yaşandığı o dönemde başlatılan uygulamaların birçoğu hala devam etmekte.

28 Şubatla özdeşleşmiş üç meşhur uygulama, TSK mensuplarının atılması, üniversitelerde başörtüsü yasağının uygulanması ve İmam Hatip Liseleri’nin önünün katsayı engeliyle kapatılmasıydı. TSK ve üniversitelerde durum hala aynı. Ancak ve nihayet 11 sene sonra İmam Hatip liselilerin ve Meslek liselerinin önündeki katsayı engeli kaldırıldı. 21.07.2009 tarihli YÖK genel kurul kararı ile, 2010 ÖSS’den itibaren tüm liselerin öğrencilerine standart olmak üzere 0.15’lik katsayı uygulanacak. Böylelikle İmam Hatiplilere uygulanan öcü

muamelesi son bulacak. Peki, bu güne kadar mağdur olanların gasp edilen hakları ne olacak?

Mevcudiyeti, sistemle arasındaki asalak ilişkinin sıhhatine bağlı olan iteleme modernistlerden, ara dönem mağdurlarının haklarını aramak isterdik, ama onlar bu normalleşme sürecinde bile homurdanmaktan geri kalmıyorlar. Sırf 1980–1991 yılları arasında doğdukları için eğitim özgürlükleri kısıtlananların haklarını hukuk devleti, kazanılmış haklar ve modern devlet kavramları içinde de tartışmak isterdik. Ancak bu anlamsız olurdu. Zira bu eşitler arası ilişkiden ziyade merkez-çevre çatışmasıdır ki bu durumda tartışma hukuki zeminden siyasi zemine kayar. Ancak bizim bu yazıyı kaleme alış amacımız siyasi tartışmaya girmek değil, eğitim hakkı kısıtlananların uğradığı zulmü unutkan zihinlere hatırlatmaktır.

12 Eylül süreciyle gençlik üzerinde başlayan psikolojik operasyonu, 28 Şubat sürecindeki uygulamalar takip etti. 12 Eylül daha ziyade siyasi zemindeki kargaşayı sonlandırmak maksadıyla, gençliği apolitikleştirme yoluna gitti. Bu, ekseriyetle sol gençliğin bitişine sebep oldu. İslamcı kesimin, ya da yeni moda ifadeyle mütedeyyin kesimin genç nesli ise, siyasi anlamda olmasa da ahlaki boyutta kendini muhafaza etmeyi başarmıştı. Bunda cemaatlerin faaliyetleri ve İmam Hatip Liseleri'nin varlığı etkiliydi. Osmanlının son dönem akil adamlarının hayali, İmam Hatiplerde hayat bulmuştu ve din ilimleriyle fen bilimleri bir arada okutuluyordu. Hem imanlı hem de modern ilimlere hakim neslin yükselişi, 19.yy. Fransız jakoben laikçi anlayışın artışı statükoyu korkuttu ve 11 yıllık zulüm bunun ardından geldi.

Kaldı ki bakarsanız, Osmanlı son dönemi ile 1980 sonrası dönemde aynı sıkıntı farklı açıdan mevcuttu. Şeriatla yönetilen Osmanlı'da son dönem uleması batıdan habersizken, laik ve modern devlet teorileri üzerine kurulu cumhuriyette de batılı tahsil almış yönetici ve aydın kesim İslam cahiliydi.

Nihayetinde hep yönetenle yönetilen arası kopukluk ve kadro sıkıntısı yaşandı. Fransız İhtilali sonrası batı kendi içinde evrimini tamamlarken, İslam âleminde bu sorun hep var oldu. Alt sınıflardan insanların da modern ilimleri tahsil ederken kendi kültürüne yabancılaşmadan yetişmesi, yönetilen-

den yönetici olması, bekli de 11 yıllık zulmü başlatanların en büyük korkusuydu. 1923'te sınıfsal ayrımı olmayan bir toplumla cumhuriyeti ilan ettik diyenler, 1997'de bile sınıfsal refleks göstermekten geri kalmıyorlardı.

Her ne kadar 1924 yılında hilafet kaldırılmış olsa da, öncesinde 400 yıl boyunca bu topraklarda hüküm sürdü. Biz istediğimiz kadar "laik bir cumhuriyetiz" desek de İslam âlemi tarafından hala beklentiyle izlenen bir toplumuz. Geri kalmışlığın eğitimsizlikten, yozlaşmanın da eğitimin niteliksizliğinden kaynaklandığını yıllara dayanan tecrübesiyle anlamış bir millet olarak, İmam Hatip Lisesi ekolünün İslam âlemine bir armağanımız olmasını niyaz ediyoruz.

Tüm bu satırlarda överek bahsettiğimiz İmam Hatip Liseleri'nin, mevcut durumunun ihya edilmeye ihtiyaç duyduğu hepimiz tarafından bilinen bir gerçek. En kısa sürede bu faaliyetlerin gerçekleşmesi mutluluğumuzu tamamen erdirecektir. İdeoloji farkı gözetmeksizin her öğrenci tarafından

eleştirilen YÖK'ün, harç tartışmalarının yaşandığı bu dönemde, biz öğrenciler tarafından bir teşekkürü hak ettiğini düşünüyorum. Emegi geçen herkesten Allah razı olsun. 11 yıllık mağduriyet döneminde İmam Hatip Liseleri ve öğrencilerine gösterilen "merhametin" yeni dönemde "özene" dönüşmesi dileğiyle...

Her ne kadar 1924 yılında hilafet kaldırılmış olsa da, öncesinde 400 yıl boyunca bu topraklarda hüküm sürdü. Biz istediğimiz kadar "laik bir cumhuriyetiz" desek de İslam âlemi tarafından hala beklentiyle izlenen bir toplumuz. Geri kalmışlığın eğitimsizlikten, yozlaşmanın da eğitimin niteliksizliğinden kaynaklandığını yıllara dayanan tecrübesiyle anlamış bir millet olarak, İmam Hatip Lisesi ekolünün İslam âlemine bir armağanımız olmasını niyaz ediyoruz.

Türkiye'nin Güçler Dengesinde Değişen Rolü

İhsan Tarık

Türkiye, doğuya mı ya da batıya mı aittir? Bunun cevabı tarihin ayrı dönemlerine göre elbette farklılık gösterecektir. Ayrıca 'doğu' ve 'batı' kavramlarının içleri doldurulduğunda, yine Türkiye'nin duruşu farklılık gösterecektir. Lakin 1945 sonrası dünyaya baktığımızda, bu dönemde Türkiye'nin yeri batı olacaktır. Çünkü bu dönemde dünyadaki yön algısı, iki kutuplu sistemin getirdiği güçler dengesinde yer alan tarafa göre şekillenmiştir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin konumu özellikle Soğuk Savaş döneminin ardından değişmeye başlamıştır. Bu makalede, Türkiye'nin Soğuk Savaş dönemindeki uluslararası arenadaki rolü ile SSCB'nin dağılmasından sonra oluşan yeni şartlar, yeni düzen arayışları içerisinde değişen rolü incelenecek ve bugün gelişen olaylara dair saptamalar yapılacaktır.

Birinci Dünya Savaşı ertesini uluslararası sistemde kurulamayan güçler dengesi, İkinci Dünya Savaşı'nın ardından iki büyük devletin sahneye çıkmasıyla, daha doğrusu sahnedeki yerlerini pekiştirmeleriyle kuruluyordu. Bu sistemde Türkiye, büyük güçlerden birine konum olarak yakın olması ve bu güçle geçmişten kalan sorunları ve talepleri sebebiyle, kendini büyük bir tehdit altında hissediyordu. Bu şartlar altında Türkiye kendini ABD'nin liderliğini yaptığı Batı Bloku'nda buluyordu. Truman Doktrini ve Marshall Planı adları altında alınan Amerikan yardımlarıyla ekonomisini yapılandırmaya çalışıyor, bir yandan da büyük güçlerin oyun sahası olduğundan ciddi bir şekilde silahlandırılıyordu. Bahsedilen süreçte, Soğuk Savaş Dönemi, dünya yaklaşık 45 yıl kadar ABD ile SSCB arasındaki rekabete şahit oldu. Soğuk Savaş'ın sembollerinden olan Berlin

Duvarı'nın yıkılması ve iki farklı dünyayı simgeleyen iki Almanya'nın birleşmesi ile Sovyetlerin liderliğini yaptığı Varşova Paktı'nın dağılmasıyla dünya tarihinde bir dönem kapanıyor, yeni bir perde açılıyordu.

Sovyet Bloku'nda bulunan Doğu Avrupa ülkelerinin ve Kafkaslar ile Asya'da SSCB boyunduruğu altına girmiş ülkelerin tek tek bağımsızlıklarını ilan etmesiyle ABD, dünya sahnesine tek süper güç olarak çıkıyordu. Liberallerin komünizme karşı mücadelesindeki bu büyük zafere ilaven Fukuyama 'tarihin sonu - liberalizmin zaferi' derken Wallerstein 1989'un, 1968'in devamı olduğunu ve 1989'un liberalizminin zaferini ve dolayısıyla kapitalizmin kalıcılığını değil, tam aksine liberalizmin çöküşünü ve kapitalist dünya ekonomisini sürdürmek isteyenler açısından çok büyük bir siyasi yenilgiyi gösterdiğini söylemek istiyorum¹ diyordu. Bu yıllarda Türkiye'nin yeni dönemdeki yeri ile ilgili olarak Huntington ise "Medeniyetler Çatışması" adlı tezinde, Türkiye'yi batılılaşma süreci içerisinde sanayi devrimini yaşamadan siyasal iktidarda bulunan elitlerin, halkı üstten zorla şekillendirmeye çalıştığı ve bunun da siyasal kutuplaşmaya yol açtığı bir ülke olarak tanımlamıştır. Türkiye'nin içerisinde yaşanan bu iç mücadelenin yanı sıra dışı karşı olarak ise Avrupa'ya yakınlaşmaya çalıştığı, ama batı ittifakının Türkiye'yi doğu medeniyetinin bir üyesi olarak gördüğünden, kapılarını açmayacağını belirtmiştir. Türkiye doğuya yüzünü döndüğünde ise, İslam dünyası tarafından da batılılaşmış olarak görüleceğini ifade etmiş, bu yüzden Türkiye'yi, iki medeniyetin arasında sıkışıp kalmış bir ülke olarak nitelendirmiştir.²

Soğuk Savaş döneminde Amerikan menşeli darbelerle maruz kalan Türkiye, bu süreçte istikrarını bir türlü yakalayamamış, 1980 darbesi sonrası Özal döneminde gerçekleşen ekonomik liberalizasyon politikalarıyla ekonomide dış dünyaya açılmış, ancak 1990lı yıllarda yine siyasi mücadelelerle yıpranmış ve ekonomisi de iflas etmiştir. Soğuk Savaş sonrası dönemde önemi azalan Türkiye, 11 Eylül 2001'de ikiz kulelere yapılan saldırılarla tekrar Amerikan dış politikasında stratejik bir konum elde etmiştir. Soğuk Savaş döneminde ABD, Sovyetleri çevreleyen Doğu Avrupa ülkelerinde komünist rejimlerin yıkılması için medyayı, dernekleri, partileri, bireyleri kullanarak çeşitli programlar, projeler tahsis etmişti.³ Soğuk Savaş sonrasında yeni hedef İslam dünyası olarak seçilmiş, Sovyetleri yıkmak için kurulan ağlar (networks) İslam dünyasında 'liberal' kimliğe bürünmüş kişilerin iktidara gelerek, ABD ve batı değerleri ile uyumlu olan rejimlerin kurulmasına dönüşmüştür.⁴ ABD'nin doğrudan gözüne kestirdiği ülkeler ise (Afganistan ve Irak) 'uluslararası kural tanımayan süper gücün' meşruluk kazandırılarak işgali altına girmişlerdir. Türkiye'nin yeni stratejik konumu, bu işgaller doğrultusunda ne derece önemli olduğu ortadadır. ABD'de neo-muhafazakârların yönetiminde olduğu bu dönem, bu devletin hem uluslararası imajını bozmuş, hem de ABD, işgal etmiş olduğu ülkelerde büyük bir bataklığa saplanmıştır. Wallerstein'ın belirttiği ABD'nin gücünün azalacağı yönünde tahmini, Bush dönemi izlenen dış politika anlayışıyla daha da belirginleşmiştir. Yeni güçlerin sahneye çıkmaya hazırlandığı bu dönemde ABD 'brother' imajını yeni başkanı Obama ile tazelemeye çalışmıştır.

Bu yeni dönemde Türkiye'yi değerlendirirsek AK Parti iktidarıyla canlanan dış politika, Ahmet Davutoğlu'nun tüm ipleri eline almasıyla birlikte doruk noktasına ulaşmıştır. Resmedilen uluslararası ortamda Türkiye ABD ile 'model ortaklık' geliştirerek onun güvenini sağlamış ve bu sayede hem iç hem de dış problemlerini çözmeye yönelmiştir. Dış politikada yıllardır başını ağrıtan, Kıbrıs Sorunu ve Ermenistan ilişkilerinde çözüme yönelik ciddi hareketlenmeler görülmüştür. Türkiye komşularıyla sıkı ilişki ağları kurmak is-

temekte ve bu konuda Suriye ile karşılıklı olarak açılan sınırlar en önemli somut örnek olarak göze çarpmaktadır. Huntington'ın tezinin aksine Türkiye batıya, sorunlarla dolu AB'ye sırtını dönerek, gücü kendinde hissetmiş ve yapmış olduğu hamlelerle de doğu halklarının sempatisini kazanmıştır. Açıkça görülmektedir ki, Türkiye yeni sistemde kendine yeni bir rol kazanmak istemektedir. Geçmişle yüzleşmekte, 'dört bir tarafımız düşmanla çevrili' anlayışını dostane ilişkilere -en azından sıfır sorun- çevirmek niyetindedir. Ermenistan ile ilişkilerin geliştirilmeye çalışılması bu tarihsel roldeki değişimin ışığında aranması ve şu anki uluslararası atmosfer ile ilgi kurulması gerekir. Aynı şekilde 'Kürt açılımı' denen sürece de Türkiye'nin hedef büyütmesi için içerisiyle barışık olması gerektiği yönünde bakılabilir. Bu tarihsel fırsatlar her zaman ele geçmeyebilir ve iktidar da bunun farkındadır. Yine birkaç yıldır dalga dalga gerçekleşmekte olan Ergenekon Operasyonu'na, bahsedilen kapsamda bakılabilir. Soğuk Savaş ve sonrası dönemde dış güçlerin 'maşa'sı olarak kullanılan ekipler, pek çok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de zamanı geçmeden tasfiye edilecektir.

Uluslararası sistem çok kutuplu bir havaya bürünürken, Türkiye'nin burada alacağı konum ve oynayacağı rol önemlidir. Son birkaç yıldır Türkiye'de meydana gelen ezber bozan olayların, neden bugün aniden ortaya çıktığını ve Türkiye'nin Soğuk Savaş'taki konumu ile bugünü arasındaki farkı resmetmeye çalışarak kısmen bir cevap aramaya çalıştık. Türkiye'nin yakın gelecekte başarılı olup olamayacağı, bahsedilen süreçlerin nasıl şekilleneceği ve ne şekilde sonuçlanacağıyla doğrudan irtibatlıdır.

1 Wallerstein Immanuel, Liberalizmden Sonra, s. 135

2 Medeniyetler Çatışması tezi doğrultusunda yapılmış bir çalışma, bkz. Osman Metin Öztürk, Amerika Çökerken, Fark Yayınları

3 ABD'nin bahsedilen stratejileri, bkz. RAND Corporation, Building Moderate Muslim Networks, 2007

4 İslamcılıktan muhafazakâr demokralığa geçiş eleştirisi için, bkz. Hamza Türkmen, Türkiye'de İslamcılık ve Özeleştirici, Ekin Yayınları

rahmete misafir olmak

Murtaza Koçak

Gecen sene Ramazan ayında umreye giden bir arkadaşımın izlenimlerini dinlerken, arkadaşın gözlerinde kutsal topraklarda bulunmanın sevincini görebiliyordum. Orada dua etmişim. Allah'ım bana o kutsal toprakları görmeyi ve umre yapmayı nasip et diye. İlk defa o zaman yürekten istemişim umreye gitmeyi. Şimdi geriye dönüp bakınca görüyorum ki, eğer gerçekten istersen Allah bir şekilde sebepleri vasıta kılıp isteğini yerine getiriyor. Son güne kadar bir heyecan yoktu doğrusu. Ama son gün biraz farklıydı. Kalbimin atış hızı bile artmıştı.

İlk olarak Medine'ye gittik. Medine havaalanına vardığımızda gece yarısıydı. Uzun bir süre havaalanında pasaport kontrolü için bekledik. Başka zaman olsa söylenir kızardım ama bu sefer hiç kızmadım. Çünkü oldukça heyecanlı ve meraklıydım. Kafamda sorular uçuşuyordu adeta. Acaba Medine nasıl bir yer? Acaba Mescid-i Nebevi yakından nasıl görünür? Kafamda asr-ı saadet dönemi Medine'sini canlandırmaya çalışıyordum. Pasaport kontrolünden sonra otobüslere bindik ve otelimize doğru yol aldık. Yolda giderken heyecanla etrafı seyreliyordum. Hiçbir anı kaçırmak istemiyordum. Medine'yi ilk gördüğümde şaşırmadım dersem yalan olur. Çünkü çok daha gelişmiş bir şehir olarak hayal etmişim. Yolun kenarındaki dağları seyrederken gerçekten heyecanlanmışım. İçimden acaba peygamberimiz buralardan geçti mi, şu

topraklar dile gelse de anlatsa, gözümü kırpmadan dinlerim diye geçirdim. Otelimize geldiğimizde sabah ezanının okunmasına az bir zaman kalmıştı. Abdestlerimizi aldık ve Mescid-i Nebevi'ye gittik. Mescide giderken yolda gördüğüm atmosfer beni çok etkilemişti. Çünkü bembeyaz entariler giymiş kadınlı erkekli kabileler mescide doğru yol alıyordu. Mescidin nerede olduğunu bilemeseniz bile insan selini takip ettiğiniz zaman mescide gideceğinizi hissedebiliyorsunuz. Mescid-i Nebevi'ye ilk adımımızı attığımızda heyecanlanmamak elde değil. Hele namaz kılmak için bekleyen insan selini gördüğünüz zaman hissettiğiniz öz güven ve mutluluk anlatılamaz.

Sabah namazından sonra Cennet'ül Bakî'yi ziyaret ettik. Umre ziyaretimdeki ilk şaşkınlığımı orada yaşadım. Hiçbir mezar yeri belli değildi. Sadece küçük taşlar vardı mezarların başlarında. İnsanın görünce içi sızlıyor doğrusu. Mezarların şirke varacak şekilde kutsanması doğru değil, ama insan en azından hangi sahabenin nerede yattığını da bilmek istiyor. Allah'tan Medine'de bir vakıf güzel bir işe girişmiş. Mescid-i Nebevi'nin, Kâbe'nin ve diğer önemli yerlerin orijinal maketlerinin olduğu bir müze inşa etmişler. Orada hemen bütün merak ettiğimiz yerlerin orijinale yakın hallerini görmek mümkün.

İkinci günümüzde diğer mescitlerden ve Uhud meydanından oluşan kısa gezimizi yaptık. Pey-

gamberimizin Medine'ye hicret ederken ilk namaz kıldığı yer olan Kuba Mescidi'nde biz de namaz kıldık. Kibleteyn Mescidi'nde de namaz kılmak nasip oldu. Bu mescidin hikâyesi ilginç. Müslümanlar ilk zamanlar Kudüs'e doğru namaz kıyorlar. Yani ilk kiblemiz Kudüs'teki Mescid-i Aksa. Peygamber Efendimiz namazdayken kiblenin Kâbe olduğunu bildiren ayetler iniyor. Ve Müslümanlar tam ters yöne, yani Kudüs yönünden Kâbe yönüne dönüyor. Hendek Savaşı'nın yapıldığı bölgede bulunan Yedi Mescitler Camii'nde de namaz kıldık. Burası da yedi tane küçük mescidin birleştirilmesiyle oluşturulan bir camii. Daha sonra hurma bahçesine gittik ve hurmaların nasıl toplandığına şahit olduk. Ayrıca taze hurma da yedik.

Normal koşullarda biz Ramazanı Medine'de karşılayacaklık, ama bu sene Suudi Arabistan, Türkiye'den Ramazana bir gün geç başladığı için Medine'de oruç tutmak nasip olmadı. Ama çok şükür ki Medine'deki son günümüzde peygamber mescidinde teravih kılmak nasip oldu. İlk orucumuza niyetlendiğimizde Medine'den Mekke'ye gitmek için yoldaydık.

Mekke Medine arası yaklaşık olarak altı saat sürüyor otobüsle. Otobüse binmeden önce Medine'de otelimizde ihramlara büründük ve Lebbeyk Allahümme Lebbeyk duasını tekrarlayarak yolculuğumuzu tamamladık. Medine'den Mekke'ye giderken takip ettiğimiz güzergâhın yaklaşık olarak hicret güzergâhı olduğu söyleniyor. Yolda giderken hicreti gözümde canlandırmaya çalışarak ve o zorlu yolcuğu hissetmeye gayret ederek etrafı seyrediyordum. Böyle seyrederken uyuya kalmışım. Gözümü rehberimizin harem sınırları içerisine girdik anonsu ile açtım. Hemen merakla otobüsün penceresinden etrafı seyretmeye başladım. Bizi ilk karşılayan manzara sarp ve taşlık dağlar-

Mescid-i Nebevi'nin içinde kurulan iftar sofralarından bir tanesi. İftar menüsü; zezem birkaç hurma ve yoğurt.

dı. Dört bir yanımız dağdı. Zaten Mekke tamamen dağların arasına kurulmuş, tarım yapmanın neredeyse imkânsız olduğu bir şehir. Şehrin her tarafında tüneller var. Dağların altından geçen tüneller şehrin ulaşımını kolaylaştırıyor. Rehberimizin anlattığına göre Mekke'de 170 tane tünel varmış dağların altından geçen. Mekke öyle bir şehir ki, ilk girdiğinizde sadece taş ve kayadan ibaret olan, çok yüksek olmayan, ama heybetli olan dağlardan başka hiçbir şey gözünüze çarpmıyor. Şehrin içine doğru yol aldıkça gözlerimiz Kâbe'yi aramaya başlıyor. Mescid-i Haram'ın yüksek duvarlarından dolayı Kâbe'yi göremiyoruz ama, bu kadar yakın olmak bile insanı heyecanlandırıyor. Eşyalarımızı otele bırakır bırakmaz Kâbe'yi bir an önce

görmenin heyecanı ve merakı ile hem de ihramlı halimizden bir an önce çıkma isteği ile hemen Kâbe'ye gidiyoruz. Mescidi Haram'ın sınırları içerisine girince hissedilenler anlatılamaz. Etrafımızda her milletten ve her renkten insan var. Kardeşçe aynı istikamete doğru yol alıyoruz...

Gitmeden önce çok sevdiğim bir arkadaşım bir tavsiyede bulunmuştu; "Kâbe'ye

yaklaşana kadar başın önünde yürü, yaklaştığın anda başını kaldır ve Kâbe'ye öyle bak. O zaman Kâbe'nin muhteşemliğini daha yakından hissedeceksin" demişti. Ben de arkadaşımı dinledim ve öyle yaptım. Başımı kaldırıp baktığımda oldukça sade ama bir o kadar da ihtişamlı bir yapı vardı karşımda. Herhalde bütün umre boyunca en fazla Kâbe'yi ilk gördüğüm anda heyecanlanmıştım. Hayal gibiydi. Kâbe karşımdaydı ve uzansam dokunabilecektim. Allah'ın evindeydim ve Allah'ın misafiriydim. Heyecanlanmamak elde değil. Öyle beş dakika kadar hayranlıkla Kâbe'yi seyrettim. Tavaf yapan kalabalığı seyrettim. Tavaf, Hacer'ül Esved taşının olduğu yerden başlayarak Kâbe'nin etrafı-

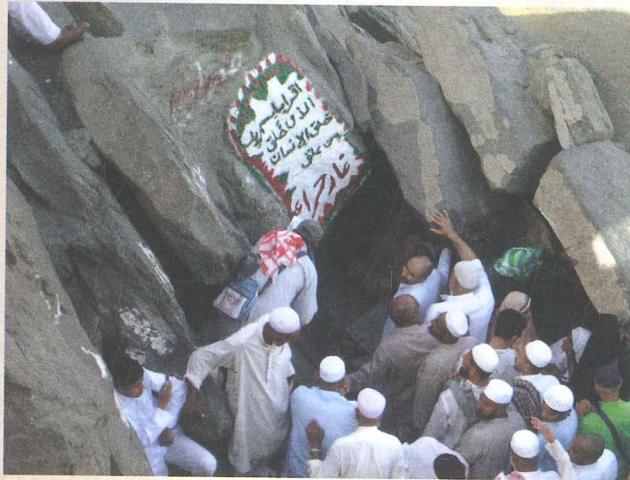
nı yedi defa saat yönünün tersine dönmeye verilen isim. Kâbe'nin etrafında tavaf yapan kalabalık adeta bir insan selini andırıyor. Bu manzarayı gördüğümde hemen aklıma gezegenlerin güneş etrafında dönmesi geldi. Gözünüzü bir noktaya sabitleyip baktığınız zaman insanların yürümeyip sadece su gibi aktıklarını düşünüyorsunuz. Ama o kalabalığın içerisine girdiğiniz zaman o nizami insan selinin yerini, düzensiz bir kalabalık alıyor. İnsanlar Rableriyle baş başalar. Herkes tek başına orada ve her birinin dudaklarında dualar var.

Tavafımızı bitirince hem biraz dinlenmek hem de yatsı namazını kılmak için geriye doğru çekildim, oturup Kâbe'yi seyretmeye başladım. O kadar ilginç bir yer ki. Sadelik ve basitlikten ibaret. İnsan bu basit yapıyı kutsal kılan özelliğin ne olduğunu kendine sormadan edemiyor. İnsanlar binlerce kilometre uzaktan bu basit binayı görmek için mi geliyorlar diye soruyorsun. Tam ben bu soruları düşünürken yatsı ezanı okundu ve yatsı namazına geçtim. Namazdan sonra Safa tepesine geçtim ve Say için niyet ettim. Say Safa tepesinden Merve tepesine 7 defa gidip gelmeye verilen isim. Bu gidiş geliş Hz İbrahim'in hanımı Hz. Hacer'in, oğlu İsmail için su arama çilesini sembolize ediyor. Saydan sonra saçımı kestirip ihramdan çıktım.

Nur Dağı'na çıkışımı asla unutamam. Oruçlu olduğum için gündüz vakti çıkmayı göze alamadım. Otelde tanıştığım iki arkadaşla birlikte teravih namazından sonra çıkmaya karar verdik. 25 dakikada Nur Dağı'nı tırmandık. Çıkarken peygamberimizin bu dağa çıkmaktaki amacını düşünüyordum. Mekke'de sanki her şey insanı düşünmeye ve tefekkür etmeye teşvik ediyor. Mağaraya vardığımda peygamberimizi hayalimde canlandırmaya ça-

ıştım. Acaba buraya oturduğunda ne hissediyordu. Acaba Nur Dağı'ndan Mekke'ye doğru bakıp ne düşünüyordu sorularını içimden kendi kendime sordum. Ben de Nur Dağı'ndan Kâbe'ye ve Mekke'ye uzun uzun baktım. Peygamberimize ilk vahyin geldiği dönem Mekke'sini gözümde canlandırmaya çalıştım. Mağarada iki rekât namaz kılıp geriye döndük. Dağdan inmek çıkmaktan daha zor. Bütün bu güzellikleri gölgeleyen bir şey vardı. O da Nur Dağı'na atılan çöpler. Her taraf çöptü adeta.

İlerleyen günlerde sorularımın cevaplarını tek tek buldum. Düşündükçe soruların cevapları bir bir bulunuyor. Şunu söyleyebilirim ki Türkiye'ye döndüğümde kalbim mutmain olmuş ve sorularımın cevaplarını bulmuş haldeydim.

Resulullah (s.a.v)'e ilk vahyin geldiği Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası. (Mekke)

adeta. Farklı dillerden ve farklı ırklardan insanların orada nasıl bir olduklarını gördüğümüzde ümmet kavramına canlı olarak şahitlik etmiş oluyorsunuz. Mesela ben bir Libyalı'yla tanıştım. Arapça bilmediğim için anlaşamadık, ama o adamın iftar sofrasında elindeki hurmayı bana ikram etmesini asla unutmayacağım...

Orada yaşananlar ve hissedilenler yazmakla bitmez. Allah her Müslümana o topraklara gitmeyi, o mübarek tecrübeyi yaşamayı nasip etsin. O kutsal topraklardan arınmış bir halde dönmeyi ve geri döndüğünde müslümanca bir hayat yaşamayı nasip etsin.

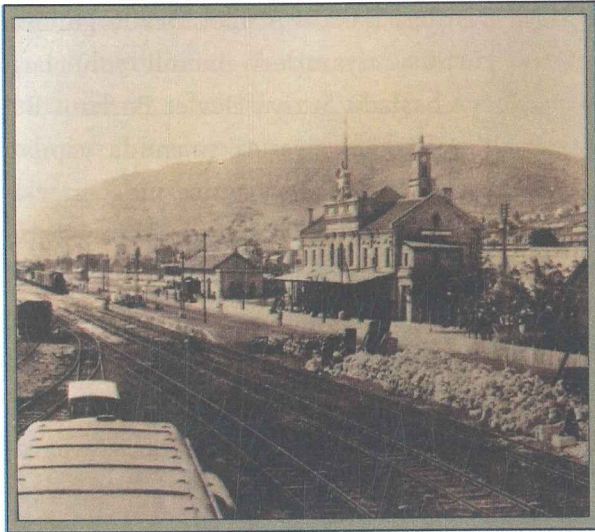
Mescidi Haram'daki iftarlardan ve insanlardaki cömertlikten bahsetmemek çok büyük bir eksiklik olur. Bir biriyle iki kelime dahi konuşamayan insanların birbirlerine bakışlarını görseniz ümmet olmanın ve kardeş olmanın ne demek olduğunu anlarsınız. Herkes elindeki birkaç hurmayı yanındaki ile paylaşmak için yarışıyor. Hayırda yarışanlar ordusu

Karantina

Yüz Yıllık Rüya Yeniden Gerçekleşiyor

Hacıların ulaşımını kolaylaştırmak, bölgedeki güvenliği sağlamak ve asker sevkiyatını rahatlatmak için Sultan Abdülhamid'in 1900 yılında yapımına başlattığı ve 1908 yılında Medine

Hicaz Demiryolu'nun Hayfa İstasyonu (Filistin)

istasyonunun yapılmasıyla tamamlanan 1464 kilometrelik ecdat yadigarı Hicaz Demiryolu, yeniden açılıyor. Birinci Dünya Savaşı'nda büyük zarar gören ve o tarihten itibaren kullanılmayan hattın açılması, uzun süreden beri gündemdedi. Son olarak Davutoğlu'nun Ey-

lül ayındaki Suriye ziyaretinde açıklama yapan Suriyeli yetkililer, tarihi Hicaz Demiryolu'nda 2012 yılında tekrar seferlere başlanabileceğini duyurdu. Buna göre demiryolunun geçtiği Türkiye, Suriye, Ürdün ve Suudi Arabistan kendi ülkelerindeki onarımları gerçekleştirecek. Bu sayede hacılar, İstanbul'dan Mekke'ye 24 saatte gidebilecek.

“Ülkem Hala Tutsak”

Eski ABD Başkanı George Bush'a, Irak'a veda ziyareti yaptığı sırada basın toplantısında ayak-kabıllarını fırlatarak tarihe geçen Iraklı gazeteci Muntazar El-Zeydi, iyi hal nedeniyle 3 yıldan 9 aya düşürülen hapis cezasını tamamlayarak

serbest bırakıldı. Hapisten çıkışı Arap kanallarından canlı olarak verilen gazeteci için kurbanlar kesildi. Ayakkabı fırlatmasına neden olarak Irak halkının ABD işgali altında aşağılanmasını gösteren Zeydi, cezaevinde işkence gördüğünü açıkladı. Zeydi, artık kendisinin özgür olduğunu; ancak ülkesinin ise hâlâ “tutsak olduğunu” dile getirdi.

“Kur’an Kursları Rahatsız Edici, Gidişat Kötü”

Son zamanlarda Kur’an Kursları baskınlarıyla gündeme gelen KKTC’de, Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat, Kur’an Kursları hakkındaki düşüncelerini açıkça belirtti. Milliyet gazetesinin sorularını yanıtlayan Talat kurslar hakkındaki soruya; “Son derece rahatsız edicidir. Ve

KKTC Cumhurbaşkanı Mehmet Ali Talat

bu ülkede ilk defa çıkmıştır. Bunun olmaması lazımdır. Bunun doğru olanı da, din eğitiminin okullarda verilmesidir. Okul zamanı verilmesidir. Yaz tatillerinde değil. Gidişatı kötü görüyorum. Kıbrıs’ta olmayan şeyler oluyor.” diye cevap verdi. Din eğitimi konusunda yıllardır mahrum bırakılan KKTC insanı, bundan sonraki süreçte de farklı bir tabloyla karşılaşmayacak gibi görünüyor.

Suriye ile Türkiye Arasında Vize Kalktı

Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu

Türkiye’nin son yıllardaki aktif dış politika siyaseti ve Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu’nun yoğun yurtdışı ziyaretleri önemli sonuçlarını vermeye başladı. Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad’ın Türkiye ziyareti sırasında yapılan heyetler arası görüşmeler neticesinde, mevkidaşı Velid Muallim ile birlikte açıklama yapılan Davutoğlu, Türkiye ve Suriye arasındaki bütün vizelerin kaldırıldığını açıkladı. Muallim ise “Suriye’ye geçişleriniz, İstanbul’dan Ankara’ya geçişleriniz gibi olacaktır.” diye konuştu. Özellikle Öcalan’ın iadesi konusunda geçmişte savaşın eşiğine gelen iki ülke, ilişkiler açısından yeni bir döneme adım atmış oldu.

Bakanlıkta ‘Militarist Söylem’ Yasaklandı

Siyasetin her alanında ortaya çıkan ‘açılım’ bolluğuna, sivilleşme açılımı da eklendi. Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün başkanlığında, 12

Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün

Eylül dönemini çağrıştıran militarist bir söylem olduğu için 'arz ederim' ifadesinin kullanılmasını yasakladı. Bundan sonra bu ifade yerine 'bilgilerinize sunarım' ibaresi kullanılacak. Zaman gazetesine açıklamalarda bulunan Ergün; "Bunlar sivil alanı daraltan, kurumları sivilleşme görüntüsünden uzaklaştıran uygulamalardı. O yüzden kullanılmamasını uygun buldum" diye konuştu. Bu ifadelerin askeri çağrışım yaptığını savunan Bakan, askerî darbenin farklı alanlarda etki bıraktığını belirterek, bunlardan bazılarının kalıcı hale geldiğine ve dilimize yerleştiğine işaret etti.

Danıştay Davası Sil Baştan

17 Mayıs 2006'da gerçekleştirilen ve Türkiye'nin gündeminde uzunca bir zamandır tartışılan Danıştay Saldırısı davasında,

süreç yeniden başlayacak. Yakın zamanda Ergenekon davasıyla birleştirilmesine karar verilen Danıştay Davası'nda, görevli mahkeme İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi, davanın Ankara'da görülen ilk kısmında önemli hukuksal eksiklikler olduğuna, olayın derinlemesine irdelenmediğine, olayın örgüt bağlantısının araştırılması gerektiğine, bu sebeple de yargılamanın yeniden ele alınması gerektiğine karar verdi. Ankara'da görülen davada, olayın laiklik karşıtı ve Danıştay'ın başörtüsü kararına karşı yapıldığı iddia edilmiş, saldırganın 'Allah'ın askerleriyiz' diyerek saldırıyı gerçekleştirdiği savunulmuştu.

Danıştay saldırısı sanığı Alpaslan Arslan

“Bir’iz, Birlikteyiz”

ETKİNLİK

Sercan Karadoğan

giderme imkânı doğuruyor. 8 Eylül’de Araştırma ve Kültür Vakfı’nda, Genç Öncüler bünyesinde yetmiş pek çok kardeşimizle iftar vesilesiyle görüşebilme imkânı elde ettik. Koca bir yaz geçmişti ve haliyle herkesin birbirine anlatacak pek çok şeyi vardı. Bu yüzden sohbetlerin tadı farklıydı. Avrupa’da seyahat edeninden, ramazan umresi yapanına, memleketinden sadece iftar için geleninden Türkiye’yi diyar diyar gezenine kadar pek çok kardeşimiz vardı ve tabii anlatılacak da pek çok hikâye. Kısacası çok anlamlı ve yerinde bir iftardı, amaç hâsıl olmuş; hasretler giderilmişti...

Ramazan, birçok güzelliği bünyesinde barındıran, teravihleriyle, duasıyla, sahuruyla, iftarıyla, Kur’an’ıyla dolu dolu geçen bir ay. Ancak bu aya en büyük anlamını katan ibadet oruç. Ailece, akraba erkânıyla, komşularla ya da arkadaş çevresiyle soframızı paylaşıp orucumuzu açmamızın zevki anlatılmaz. Ancak birbirlerini Allah rızası için seven Müslümanların birlikte iftar etmesinin tadı da başka oluyor. İşte bu amaçla Genç Öncüler, her yıl geleneksel olarak yaptıkları iftarlar vesilesiyle en azından yılda bir kez kardeşlerini görebilme imkânı elde ediyorlar. Herkesin kendi gündemiyle meşgul olduğu zamanımızda iftarlar eşi bulunmaz bir buluşma ve hasret

Genç Öncüler İftarda Biraradaydı

ETKİNLİK

F. Büşra Özkan

15 Eylül akşamı Genç Öncüler, iftar etmek, özlemlerini gidermek için iftar programında buluştu. Kadir Gecesi'ne denk gelen programlı iftarımıza, 100'ü aşkın Genç Öncü katıldı.

Bin aydan hayırlı bir gecede, hayırlar için yarışan bir topluluğun bir arada olması, hiç şüphesiz bereketlendirdi gönüllerimizi... Seneler öncesinin sağlam dostları, daha birkaç ay önce Çanakkale kampında tanışan arkadaşlar oldukça mutlu görünüyordu. Kuran tilavetiyle başlayan programımız geçmişten günümüze Genç Öncüler faaliyetlerinin anlatıldığı slâytle devam etti. Özel bir günde, özel olan insanlarla beraberdik. Ramazanın ve dostluklarımızın kıymetini bilmemiz gerektiğinden bahsedilen bir konuşmayla devam etti program. Ve duadaydı sıra. Tüm eller semaya kalktı... Duanın ardından arkadaşlarını çok özledikleri her hallerinden belli olan Genç Öncüler hasretlerini giderdiler. Ezanın okunmasıyla beraber iftar ettik, iftihar ettiğimiz Genç Öncülerle...

Kardeřlerimizle Buluřtuk

ETKİNLİK

F. Būřra Őzkan

7 Eylöl Pazartesi gūnő tatlı bir heyecanla, gūnler 6ncesinden bařlayan hazırlıklarımıza devam ettik. Programlı iftarımıza kardeřlerimiz davetliydi. Kenya'dan, Arnavutluk'tan, Tőrkmənistan'dan, Doęu Tőrkmənistan'dan kardeřlerimiz misafirlerimiz oldular. Tanıřtık, sohbetler ettik ve tebessūmőn yūzlerden hiē dūřmedięi bir gūn geēirdik. İstanbul'a okumak iēin gelen SADER űyeleri bu arkadařlarımızın, aslında "yabancı" olmadıklarını, bizden olduklarını daha yakından anlamıř olduk. İnsanları bir arada tutan bazı deęerlerin ne kadar kuvvetli olduęunun bir deliliydi yařananlar. Ne ten renginin, ne de ırkın bir 6nemi vardı. Derdimiz, yani hayallerimiz aynıydı...

Dünya Kudüs Günü'nde Birlik Çağrısı

ETKİNLİK

Sercan Karadoğan

Dünya Kudüs Günü olarak ilan edilen Ramazan ayının son Cuma gününde, her sene dünyanın farklı yerlerinde çeşitli etkinlikler yapılıyor. Bu sene Türkiye'deki etkinliklerin en önemlilerinden biri 18 Eylül 2009'da İstanbul Fatih Camii'nde gerçekleştirildi. Filistin Dostları olarak bir araya gelen sivil toplum kuruluşları, vakıflar ve dernekler, Müslümanların ilk kıblesi Mescid-i Aksa'nın ve Filistinli Müslümanların maruz kaldıkları zulmü bir kez daha hatırlattılar.

Etkinlikte söz alan gazeteci yazar Abdurrahman Dilipak; "Kudüs, bütün öneminin yanı sıra bizim imanî davamızdır. Safalarımızı sıklaştırdığımız ve Allah'ın ipine sımsıkı sarıldığımız gün Kudüs'ün işgalden kurtulacağı gündür." diye konuştu. Kısa bir konuşma yapan İHH başkanı Bülent Yıldırım ise başta Türkiye olmak üzere bütün İslam dünyası liderlerine zulüm ve baskılara karşı adım atma çağrısında bulundu. Yıldırım, Mescid-i Aksa'nın İsrail tarafından yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu belirtti. Tekbirler ve sloganlarla coşkulu bir şekilde geçen program, yapılan dua ile son buldu.

Okullardan Haberler

Emir Timur Kafkas

YÖK'ten Fen-Edebiyat ve İlahiyat Mezunlarına İyi Haber

Öğretmen olabilmek için sırada bekleyen Fen-Edebiyat Fakültesi ve İlahiyat Fakültesi mezunlarına, YÖK'ten iyi bir haber geldi. Yükseköğretim Kurulu (YÖK), Fen, Edebiyat ve İlahiyat Fakültesi öğrencilerine, öğretmenlik yolunu açan bir karar aldı. YÖK Genel Kurulu'nda alınan karara göre 2009-2010 öğretim yılından itibaren İstanbul, Marmara, Atatürk ve Uludağ Üniversitelerinin Edebiyat, Fen ve İlahiyat Fakültelerinde lisans öğretimi sırasında Pedagojik formasyon dersleri verilecek. Önceki uygulamaya göre Fen- Edebiyat ve İlahiyat fakültelelerinden mezun olan öğrenciler, öğretmen olabilmek için, mezun olduktan sonra 1.5 yıl formasyon eğitimi almak zorundaydı. YÖK, formasyon eğitimi vermek isteyen diğer üniversitelerin taleplerini de değerlendirecek. Böylelikle başka fakültelerde de, lisans sürecinde formasyon eğitimi verilmesi gündeme gelebilecek.

YÖK Kürtçe Bölüm Talebini Onayladı

YÖK Başkanı Prof. Dr. Yusuf Ziya Özcan, Mardin Artuklu Üniversitesi'nde "Türkiye'de Yaşayan Diller" adı altında bir enstitü kurulmasının kararlaştırıldığını belirterek, enstitüde sadece Kürtçe değil, Farsça, Arapça, Süryanice gibi programların da açılabileceğini bildirdi. Özcan, "Bu sadece Kürtçe'yi değil, diğer dilleri de kucaklayan bir çözüm oldu" dedi. Cumhuriyet'in kuruluşundan bu yana sorunlarımızla yüzleşme cesaretini göstermeme alışkanlığımız nedeniyle yok saydığımız bu coğrafyanın "öfkeli ve mahzun" dillerinden

YÖK Başkanı Yusuf Ziya Özcan

olan Kürtçe, ilk kez 1860'da Rusya'da Petersburg Üniversitesi'nde kurulan Kürdoloji enstitüsü ile üniversitelere girmiştir. 1945 yılında Fransa'da Sorbonne Üniversitesi'nde Kürdoloji bölümü açılmıştır. İlk yıllarda Kürt dili üzerine yoğunlaşan Kürsü'de daha sonraları, Kürt uygarlığı ve tarihi ele alınıp incelenmeye başlanmıştır. Bu Kürsü'nün çalışmaları Sorbonne Üniversitesi'ne bağlı bulunan Doğu Dil-

leri ve Uygarlıkları Ulusal Enstitüsü'nde sürmektedir. 1977'den bu yana ise İsveç'te Kürtçe anadilde eğitim verilmektedir. 1983 yılında Fransa'da Paris Kürt Enstitüsü kurulmuş ve 1984 yılında İsveç-Stockholm Yüksek öğretmen Okulu bünyesinde Kürtçe bölüm açılmıştır. Burada Kürt dili, tarihi, edebiyatı gibi dersler verilmektedir. Yine Almanya ve Hollanda'da da bu alanda akademik çalışmalar sürdürülmektedir. Günümüzde de Irak'ta resmi dil olan Kürtçe, aynı zamanda eğitim dili olarak kullanılmaktadır.

Yeni Eğitim-Öğretim Yılı Başladı

2009-2010 Eğitim-Öğretim Yılı Açılış ve İlköğretim Haftası etkinlikleri 14 Eylül Pazartesi günü başladı. Okulöncesi ve ilköğretim birinci sınıfa başlayacak olan öğrenciler, okula adaptasyonlarının sağlanması amacıyla 14-18 Eylül

2009 tarihleri arasında, ilköğretim 2.-3.-4.-5.-6.-7. ve 8. sınıf öğrencileri ile ortaöğretim öğrencileri ise 24 Eylül 2009 Perşembe günü okula başladılar. Bu sene yaklaşık 15 milyon öğrencinin okullarda eğitim alması bekleniyor. Yaklaşık 220 bin yeni öğrencinin İstanbul'da birin-

ci sınıfa kayıt yaptırdığı kaydedilirken İstanbul Veli Eğitimi Projesi (İSVEP) ile bir hafta önce eğitime başlayan ana sınıfı ve ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin velilerinin de eğitim aldığı, çocuğun okula başlarken ve okul hayatı boyunca yaşayabileceği sorunlar ve diğer konular hakkında yaklaşık 250 bin veliye bir hafta boyunca 15 saat eğitim verildiği ifade edildi.

Yeni Rota: Bulgaristan

Son yıllarda Türkiye'den Bulgaristan'a yükseköğrenimini tamamlamak için gidenlerin sayısı, hiç de az değil. Anadolu Ajansı'nın yaptığı araştırmaya göre 1 Ocak 2007'de Avrupa Birliği (AB) üyesi olan Bulgaristan'da verilen diplomaların, Türkiye ve AB ülkelerinde tanınması, ülkeyi eğitim konusunda popüler hale getirdi. Bunun yanında, bölümlere yerleşmede sadece orta öğretim puan ortalamasının dikkate alınması ve okul ücretlerinin dü-

şük olması nedeniyle de öğrencilerin bu ülkeye ilgi si giderek artıyor. Türkiye'den Bulgaristan'daki üniversitelere son iki yılda yaklaşık 4 bin öğrencinin kaydolduğu ve Bulgaristan'daki bazı üniversitelerdeki yabancı öğrencilerin yüzde 80'den fazlasının Türkiye'den olduğu belirtiliyor.

“anlat bana bölümünü”

İşletme Bölümü, son yıllarda Türkiye’de öğrenciler tarafından en çok tercih edilen, gerek çalışma alanı, gerekse akademik sahası bakımından öğrencilerine geniş imkanlar sağlayan bölümlerden bir tanesi. Bu ay sorularımızı, İşletme Bölümü’nde okuyan arkadaşlarımıza yönelttik:

Yusuf Şentürk

Abdülvahid Yakup SİPAHİOĞLU
Marmara Üniversitesi
İşletme Bölümü 3. sınıf

Niçin işletme bölümünü tercih ettiniz?

İşletme bölümü iş hayatının pratik yönüne ağırlık veren bir eğitim programına sahip. Mesleki ve akademik alanlarda çok alternatifli bir bölüm olduğu için öğrencilerine önemli avantajlar sağlıyor. Bugün üniversite mezunu

gençlerin elinde mümkün olduğunca çok seçenek olması önemlidir. Türkiye, sadece belli bir branşta eğitim almış bir kimsenin yeterli sonuçlar alabileceği bir ülke değil. Bu sebeple benim için yeterli avantajı sağlayacak bölüm olarak işletmeyi gördüğüm için böyle bir tercihte bulundum.

Neden Marmara Üniversitesi’ni seçtiniz?

Marmara Üniversitesi belli bir geçmişe sahip ve özellikle işletme dalında bugün adı öne çıkan üniversitelerden biri. Zaten başlangıcı Hamidiye ticaret mektebidir. Bazı dezavantajları olsa da Marmara Üniversitesi, mezunlarına iş hayatında önemli destekler sağlayabilen bir isme sahip. Bahsettiğimiz dezavantajlar bazı teknik sıkıntılar olduğu için eğitimin kalitesine çok etki etmemekte. Ama yine de belirtmiş olmakta fayda var.

Tekrar ÖSS’de tercih yapma imkânınız olsa Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü’nü tercih eder miydiniz?

Tercih yapma imkânım olsa bugün akademik ağırlığı fazla olan bir bölümü tercih ederdim. Bu benim üniversite algımla alakalı bir durum. Hayatın pratiğiyle uğraşmak isteyen kimseler için teknik bölümler bir yana, işletme idealdir. İşletme bugünün sosyal düzeninin çoğunluğuna hitap eden bir bölüm. Dolayısıyla üniversiteden beklentisi akademik olmayan öğrenciler mutlaka iyi bir üniversitenin işletme bölümüne göz atmalı..

...

Ali AKTAN
Marmara Üniversitesi
İşletme Bölümü
3. sınıf

Niçin işletme bölümünü tercih ettiniz?

İşletme bölümünün temel sistemi kurmak, kurulan sistemi idare etmek ve denetlemektir. Kurulacak sistemin temel taşı da insandır. Dolayısı ile işletme okumak ve işletmecilik yapmak insanı bilmekle olur. Yani sadece işletmenin bilgileri değil sosyoloji, psikoloji, tarih vb. beşeri bilimleri bilmek lazım. Bana da cazip gelen bu oldu. Zaten ben de sadece iki tane İngilizce işletme tercihi yapmıştım başka bölüm tercihi yapmadım.

Neden Marmara Üniversitesi'ni seçtiniz?

Marmara Üniversitesi'nin üzerinde puanla alan okullara puanım yetmediği için Marmara Üniversitesi'ne gittim.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü'nü tercih eder miydiniz?

Tekrar bir tercih hakkım olsa Boğaziçi Üniversitesi veya iyi bir özel üniversitenin burslu bölümünü tercih ederdim. Ama aynı pozisyonda 50 kere kalsam yine Marmara işletmeyi yazardım.

...

Niçin işletme bölümünü tercih ettiniz?

Muhammet Safa TÜRK
İstanbul Üniversitesi
İşletme Bölümü
2.sınıf

İşletme bölümü öğrenicilerine, genel olarak iktisat, işletmecilik, matematik, istatistik, hukuk ve bilgisayar alanlarında temel eğitim; yönetim, finans, muhasebe ve pazarlama gibi alt dallarda ise uzmanlık derslerine yer verilmesi birçok alanda kendini geliştirebilme imkânı sağlıyor. Ayrıca derslerin içeriğinin çok

yoğun olmaması sebebiyle hayatta yapmayı planladıklarına zaman kalıyor.

Neden İstanbul Üniversitesi'ni seçtiniz?

İstanbul Üniversitesi? Üniversite olmanın temelinde gelenek sahibi olmak vardır. İstanbul Üniversitesi geleneğinden kaynaklanan birikimi, akademik kadrosu ve eğitim kalitesi sebebiyle İstanbul Üniversitesi'ni seçtim.

Tekrar ÖSS'de tercih yapma imkânınız olsa İstanbul Üniversitesi İşletme Bölümü'nü tercih eder miydiniz?

Okulum ve bölümümden gayet memnunum. Yine olsa yine seçerdim

...

Murtaza KOÇAK
Marmara Üniversitesi
İşletme Bölümü
4.sınıf

Niçin işletme bölümünü tercih ettiniz?

Babam sağ olsun. Doğrusunu söylemek gerekirse ÖSS'ye hazırlanırken işletme bölümü hiç gündemimde yoktu. Ben sosyoloji okumak istiyordum.

Neden Marmara Üniversitesi'ni seçtiniz?

İlle de Marmara Üniversitesi olsun diye bir düşünce yoktu. Zaten sadece istemen yetmiyor, aynı zamanda o üniversiteye girmek için yeterli puanı yapman gerekiyor. Benim puanım da Marmara Üniversitesi'ni tuttu. O nedenle Marmara Üniversitesi oldu.

Tekrar ÖSS'ye girme imkânınız olsa Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü'nü tercih eder miydiniz?

Okulumdan memnunum. İlk zamanlar okulumu ve bölümümü sevmiyordum. O nedenle zamanımı yeteri kadar verimli geçiremediğim için pişmanım. Ben şöyle düşünüyorum; biz bir plan yapıyoruz, Allah da bir plan yapıyor. Mesela lisede Çağrıbey Anadolu Lisesi'ni kazandığım için üzgündüm. Ama şimdi geriye dönüp baktığımda o okulun benim için çok hayırlı sonuçlar oluşturduğunu gördüm. O nedenle hayatı yaşarken verimli bereketli ve hayırlı yaşamak gerekiyor bence. Bizim hayır bildiklerimizde şer, şer bildiklerimizde de hayır olabiliyor. Hâsılı biz elimizden gelenin en iyisini yapalım, gerisini Allaha bırakalım. Yani elimden gelenin en iyisini yapsaydım daha iyi bir puan yapabilirdim ve o zaman daha iyi bir okulu tercih edebilirdim.

Viyana

Osmanlı'nın Avrupa'daki Son Durağı

Furkan Aktan

Avrupa'yı trenle gezmek maksadıyla düştük yollara... Seyahatimiz İtalya'nın güneyinde yer alan kıyı kenti Bari'den başladı. Herşeyden önce belirtmek isterim ki, bu seyahatin bana kattığı en anlamlı tecrübe; yaşadığımız yerin, İstanbul'un o unutulmuş değerlerini görmem oldu. Her güzel olan şeyin kaderi gibi bu şehrin değerini de yokluğunda anladım. O şanlı tarihin; şehrin her tarafına bıraktığı şaheserleriyle, yurdun her yerinden gelen insanlarıyla, atmosferiyle, belki de en güzeli; insanı başka diyarlara götüren boğazımı, göz önüne alıp bir değerlendirme yaptığımızda hiçbir yer ile mukayese edilemeyeceğini görüyoruz.

Artık İstanbul'un büyüsünden kurtulup Viyana semalarına inmenin iyi olacağı kanaatindeyim. Gezimizin yedinci durağıydı Viyana. İlk olarak bu şehri anlatmak istememin sebebi ise; tarihi, mimarisi, müzeleri ve kütüphaneleriyle Avrupa'nın kültür ve sanat başkenti olarak adlandırılmasıdır. Hakikaten de Mozart'ın hemşehrileri, bu şehirde müziği doruk noktasına ulaştırmışlar. Müzikten operaya, tiyatrodan edebiyata dair her gün rahatlıkla birçok etkinliğe katılabilirsiniz. 1.6 milyonluk nüfusa sahip olan Viyana'nın şehir merkezi, aynı zamanda şehrin sembolü haline gelen Stefan Katedrali'nin bulunduğu Stephansplatz Meydanı'dır. Şehri gezmek için başlanabilecek en makul yer burasıdır. Ulaşım hususunda ise toplu taşıma araçları, Avrupa'nın her bölgesinde olduğu gibi Viyana'da da tercih listemizin ilk sırasında yer alıyor. Stefan Katedrali'nin ardından görülmesi gereken yer-

leri sıralayacak olursak; Buggarten (Saray Bahçesi), Hofburg (Kraliyet Sarayı), Heldenplatz (Kahramanlar Meydanı), Volkstheater (Halk Tiyatrosu), Volksgarten (Halk Bahçesi), Parlament (Parlamento), Burgtheater (Saray Tiyatrosu), Rathaus (Belediye Binası), Universitaet Wien (Viyana Üniversitesi), Prater (Eğlence Merkezi), Schloss Belvedere (Belvedere Sarayı), Schloss Schönbrunn (Güzelçesme Sarayı) ve son olarak da yakından tanıdığımız Tuna Nehri kıyıları.

Bugün gotik iç mimarinin bariz tüm özelliklerini ve cazibesini Stephan Katedrali'nin içinde görmek mümkündür. Kulenin tamamlandığı tarihten; yani 1433'ten itibaren düşünceye olursak, bu eser yaşadığı olayların yorgunluğunu bize hissettirmeyi başarıyor. Bununla beraber Halk Tiyatrosu'nun yapılış amacına baktığımızda Viyana halkının çok eskilerden bu yana sanata tutkusunun olduğunu görüyoruz. 1887 yılında varlıklı pek çok Viyana vatandaşları tarafından yapılan ve inşası henüz bitmemiş olan Burgtheater'a karşı, bir halk tepkisi olarak bir araya gelmişler ve Volkstheater'i kurmuşlar. Rathaus da kesinlikle görülmeye değer eserlerin arasında yer almakta. Viyana'da birinci ve ikinci kuşatmanın etkisiyle oluşmuş Osmanlı izlerine rastlamak mümkün oluyor.

Viyana'da saat sekizde bütün dükkanların açık bir şekilde hizmet verdiğine şahit olursunuz. Temelleri Kraliyet Dönemi'ne uzanan 'Tabak-Trafik' alışveriş büfeleri, tam olarak bizim buralardaki gaze-

te bayilerine tekabül ediyor. Viyana mutfağına göz atacak olursak, İtalyan ve Fransız mutfağının etkilerini görmekteyiz. Hangi etki-den dolayı bu fevkalade lezzetli yiyecek çıkmıştır bilmiyorum ama, Viyana Şnitzelinin tadına varmadan buradan ayrılmamanızı şiddetle tavsiye ediyorum. Bununla birlikte şehre oldukça yerleşik bir kahve kültürünün hâkim olduğunu görüyoruz. Kafeler veya kahvelerde oldukça zengin kahve çeşitleri sizleri bekliyor olacak. Cezvesi ve lokumuyla Türk kahvesi ile hasret giderme imkânını da sizlere sunmayı ihmal etmemişler.

Metrolarda, otobüslerde, caddelerde rahatlıkla Türklere rastlayabilirsiniz. Bu şehirde 24 saatinizi geçirdikten sonra etrafta Türkçe diyaloglar duyumsadığınızda garipseme gibi bir durum söz konusu olmuyor. Hatta konakladığımız yerde liseli Genç Öncü kardeşlerimizden birine rastladık. Bu olayın iki yorumu yapılabilir. Ya dünya gerçekten de küçük bir köy halini almış, ya da Genç Öncüler ciddi manada büyümüşler.

'İnsan şehrin ruhu, şehir ise insan ruhunun taşa-toprağa bürünmüş halidir.' derler. Viyana'da da tarihin, yüzyıllar boyu devam eden imparatorluğun ağırlığının, halkın üzerine çöktüğünü görüyoruz. Tarihi eserlerin, imparatorluktan kalma sarayların, bahçelerinin içinde insanların kaybolduğunu hissettiriyor, bu şehir misafirlerine. Bir taraftan da Tuna Nehri'nin kıyısına vardığınızda o ağırlık yerini rahatlığa, huzura, sevince bırakıyor. Sanırım Viyana halkı da bu girdabın içerisinde savrulup duruyor.

Avusturya'nın II. Dünya Savaşı'ndan sonra özgürlüğüne kavuştuğu anlaşmanın imzalandığı Belvedere Sarayı.

Ön bahçesinde gösteriler yapılan tarihi Viyana Belediye Binası. (Rathaus)

Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun birçok hanedanına ev sahipliği yapan Hofburg İmparatorluk Sarayı.

geçmiş zaman

Yassıada'da Köpek Davası

Takvimler 27 Mayıs 1960'ı gösterdiğinde, Türkiye'nin daha henüz çok genç olan 'demokratik yaşamı', askeri bir müdahaleyle karşı karşıya kalıyordu. Darbeyi gerçekleştiren askeri komitenin bildirisi, sabah dört buçukta radyolardan, Albay Alpaslan Türkeş tarafından bütün Türkiye'ye iletilmişti. Bildiriye göre, TBMM'nin bütün anayasal hak ve yetkileri Milli Birlik Komitesi'ne devrediliyordu.

Aynı gün, Cumhurbaşkanı Celal Bayar Çankaya Köşkü'nde, Başbakan Adnan Menderes Konya'ya gitmek üzere Kütahya'ya geçtiğinde tutuklanmıştı. Tutuklanılardan Demokrat Parti Milletvekili Gıyasettin Emre durumlarını; "Askeri havaalanında uçaktan indiriliyoruz. Sille tokat, tekme, küfür... Yemekte konuşamıyorduk. Konuştuğu için dayak yiyen çok oldu. Her sabah kumlu pırasa, akşam taşlı fasulye veriyorlardı." diye anlatıyordu.

Cumhurbaşkanı, Başbakan, Bakanlar ve Milletvekillerinden oluşan tutuklu ordusu, Marmara Denizi'ndeki Yassıada'ya götürülmüştü. Ardından yargı süreciyle ilgili pek çok soru işaretlerinin olduğu, 11 ay süren, 400'ü aşkın tutuklu sanığın yargılandığı, 19 ayrı davadan oluşan Yassıada Yargılamaları başladı.

Yargılamalarda görülen ilk dava 14 Ekim 1960'da başlayan, Köpek Davası'ydı. Davanın konusunu, Afgan Kralı tarafından hediye edilen köpeğin, 20 bin liraya Atatürk Orman Çiftliği'ne satılması oluşturuyordu. Davanın sanıkları Cumhurbaşkanı Celal Bayar ve Tarım Bakanı Nedim Ökmen, nüfuz ve makamlarını suiistimal ederek, köpeği değerinden fazla bir miktara satmakla suçlanıyorlardı. Sanıklar için istenen cezalar ise; 5 yıl hapis ve ömür boyu memuriyetten mahrumiyetti.

İddialara göre konunun patlak verişi hikâyesi çok ilginçti: Ziraat Müdürlüğü uzmanı Vehbi Ergin, Ankara'daki Atatürk Orman Çiftliği'ni gezerken, çiftliğin yetkililerinden biri, kendisine söz konusu köpeği "Bu köpeği, Afgan Kralı Celal Bayar'a hediye etmiş, o da bize sattı." diyerek göstermişti. Bu durum karşısında tereddüt geçiren Vehbi Ergin, konunun araştırılmasını istemiş, olay da ertesi gün Hürriyet gazetesinin sürmanşetinden duyurulmuştu. Haberi ihbar kabul eden Milli Birlik Komitesi, Celal Bayar ve Nedim Ökmen aleyhine dava açmıştı.

Davanın görüldüğü sırada savunma yapan Bayar, Milli Mücadele yılları sırasında başarılı bir direniş gösteren bir Anadolu köyünden gelen heyetin, köylerine çeşme yapılmasını istediğini, kendisinin de yeterli ödeneği olmadığı için Tarım Bakanı Ökmen'e köpeği satın almasını rica ettiğini, satılan köpeğin parasının da çeşme yapımı için kullanıldığını söylüyordu. "Bu kadar küçük bir meseleden dolayı, böyle yüksek bir mahkemenin huzuruna çıktığım için en büyük cezayı çekmiş bulunuyorum" diyerek davanın özetini sunuyordu.

24 Ekim 1960 günü mahkeme kararını açıkladı. Köpek Davası, yargılamaların bir numaralı davası olan Anayasa'yı İhlal Davası'yla birleştirildi. Nihayetinde 15 Eylül 1961 günü açıklanan kararlarda, Köpek Davası'ndan Celâl Bayar'ın 4 yıl 2 ay hapsine, ömür boyu memuriyetten mahrumiyetine karar verildi. Afgan Kralı'nın köpeği, ihtilal mahkemelerinde dava konusu olan ilk ve tek köpek olarak Türkiye tarihine geçti.

Seyyid Kutup

Hayali Röportajlar sayfamızda bu ay, şehadetinin 43. sene-i devriyesinde bir dava ve mücadele insanı, merhum Seyyid Kutup'un çağlar aşan düşüncelerine yer veriyoruz. Hayatı boyunca toplumun ıslahının, Müslümanların bu yönde yapacakları çalışmalarla gerçekleşeceğini ve bunun Kur'anî bir emir olduğunu vurgulayan Kutup, Mısır'da Müslüman Kardeşler teşkilatında mücadele etti. 1954 yılında Cemal Abdül Nasır'a düzenlenen suikast girişimi nedeniyle birçok Müslüman gibi tutuklandı. Cezaevindeyken en önemli eserleri olan Kur'an tefsiri Fi zilâl-il-Kur'an ve siyasi düşünsel görüşlerinin en son ve bütününe ifade eden Yoldaki İşaretler`i kaleme aldı. 10 yıl süren tutsak hayatından sonra serbest bırakıldıysa da, kısa bir süre sonra, devlete karşı darbe girişimi yapmak suçlamasıyla birçok Müslümanla birlikte tutuklandı. 22 Ağustos 1966 yılında idam cezasına çarptırıldı. Karar çeşitli ülkelerden birçok dini otorite ve grup tarafından tepkiyle karşılanırsa da, Seyyid Kutup 29 Ağustos 1966'da idam edildi. Mahkeme heyetinin idam kararını vermesinden sonra merhum Seyyid Kutup'un ağzından, cesaretini ve ferasetini gösteren şu ifadeler döküldü:

"Eğer Allah kanunu ile mahkûm edilmişsem, ben Hakk'ın hükmüne razıyım. Eğer batıl kanunlarla mahkûm olmuşsam ondan çok daha üstün bir düşünceye sahip olduğum için batıldan ve münafıklardan merhamet dilemem. Allah'a şükürler olsun ki on beş sene cihad ettikten sonra bu mertebeye ulaştım. Ben Allah yolunda yaptığım iş için asla özür dilemem. Namazda Allah'ın birliğine şehadet eden parmağım asla bir tağutun hükmünü onaylayan tek bir harf bile yazmayacaktır."

Bugün insanlığın içinde bulunduğu durumu şöyle nitelendiriyorsunuz: “İnsanlık tam bir ateş çukurunun kenarında durmakta”. İnsanlığı bu duruma düşüren asıl sebep nedir?

İnsanlığın bu duruma gelmesinin asıl nedeni, sağlıklı bir hayat nizamı kuran ve geliştiren “değerler sistemi”nin iflas etmesidir. En canlı örneği, “hayat nizamı” olarak insanlığa sunacağı pek bir şey kalmayan Batı dünyasıdır. Batı dünyası, tüm insanlığı kuşatan cihanşümul bir hayat nizamı kurmak şöyle dursun, kendi varoluş gayesini kendisine bile kanıtlayamamaktadır. Nitekim “demokrasi efsanesi”nin iflasıyla yüz yüze gelmesi, toplumsalculuk (sosyalizm) adı altında, Doğu dünyasına özgü olan rejim biçimini ödünç almak zorunda bıraktı onu.

Bu iflası yaşayan sadece Batı dünyası değil; Doğu dünyası için de aynı şey söz konusu. Zira ortaya atıldığı ilk dönemlerde, insanî bir takım ideolojik öğeler taşıyan Marksist düşünce, hem Doğu hem de Batı dünyasından büyük kitleleri çekmeyi başardı. Ancak daha sonraki dönemlerde, Marksist düşüncenin temel ilkelerinde baş gösteren bozulma, onu temel ilkelerinden uzaklaştırmış, totaliter bir devlet düzeni şekline dönüştürdü.

Bu tür beşerî düzenlerin hemen hepsi, insan fitratına aykırıdır. Bu yüzden kokuşmuş ya da uzun süre baskıcı rejimlerin uygulandığı otoriter ortamlarda gelişebilirler ancak.

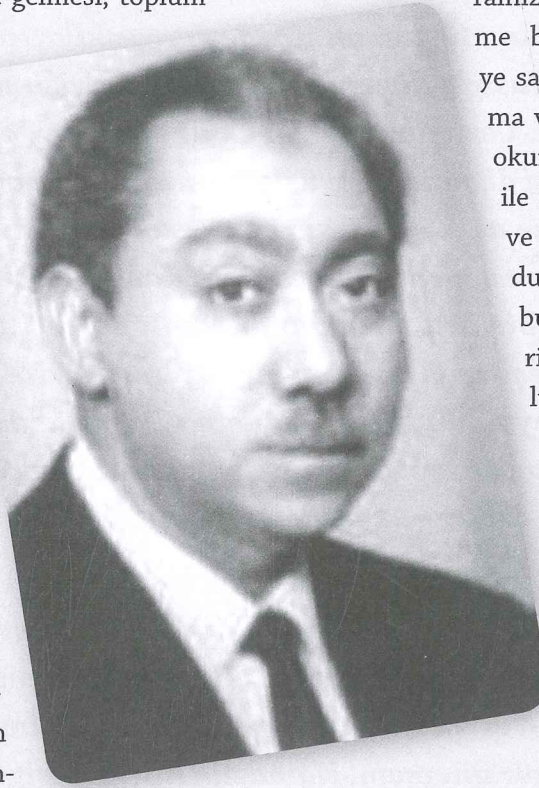
Şu bir gerçek ki, Kur’an ayetlerini ne niyetle okursak o bize niyetimiz doğrultusunda açıyor kapılarını. Kur’an-ı Kerim’de Allah, inkâr eden-

lerin inkârını arttırdığından bahsediyor mesele. Yahut Kur’an’ı farklı yönlerden araştırmak için derinlemesine inceleyen müsteşrikler biliyoruz. Bu durum insanı şöyle bir düşünceye sürüklüyor: Kur’an ayetlerinin insanı karanlıklardan aydınlığa çıkarma, dosdoğru yola iletme ve ona rehber olma özelliklerini yerine getirebilmesi için Kur’an’ı “okumuş olmak” yeterli değil. Onu belli bir bilinç ışığında okumak gerekiyor. Tıpkı peygamber ahabının yaptığı gibi... Sizce sahabe nasıl bir bilince sahipti ki, Kur’an bu fonksiyonlarını yerine getirdi?

Yalnız uygulamak için bilgi edinme bilinci... Bu bilinç, sahabe-ye salt bilgi edinmek için araştırma ve inceleme amacı ile Kur’an okumanın sağladığı bilgi ve haz ile kâbil-i kıyas olmayacak bilgi ve haz alma ufuklarını açıyordu. Bu bilinç sayesinde Kur’anî buyrukları eyleme geçirmeleri kolay oluyor, ilahî yükümlülüklerin ağırlığı hafifliyordu. Kur’an benlikleri ile bütünleşerek nefis ve hayatlarını gerçek bir yönetime çeviriyordu. Kur’an Mushaf sayfaları arasında yazılı veya zihinlerde ezberlenmiş bir halde kalmayıp adeta yaşanan bir kültür haline gelmişti. Kısaca Kur’an,

yaşamın seyrini tamamen kendi çizdiği plana göre değiştirmişti.

Kuşkusuz Kur’an ancak, eylem için bilgi edinme ruhu ile kendisine yönelen ruha açar bütün zenginliklerini. Çünkü o beyinsel yararlanma, edebiyat, sanat, öykü ve tarih kitabı olarak gelmemiştir. Bütün bu anlatı yöntemlerini içeriyor olsa da, o sadece bir çeşit yaşama yöntemi, katıksız ilahî yöntemler manzumesi olarak indirilmiş bir kitaptır. Zira Cenab-ı Hak bu yöntem gereği Kur’an ayetlerini birbirini izleyen yöntemler halinde indirmiş-

tir. Şöyle buyuruyor: “Kur’an’ı insanlara üzerinde dura dura okuyasın diye parça parça indirdik.” (İsra, 106)

Kur’anî yönteme dönüp bakacak olursak onun öncelikle akide meselesini ele aldığını, ona büyük önem atfettiğini görürüz. Bunun en aşikâr örneği de hicretin gerçekleşmesine kadar vahyolunan ayetlerdir. Akide dediğimiz kavram neyi ihtiva eder ki Allah Teâlâ on üç yıl boyunca bu mesele üzerinde durmuştur? Niçin akide meselesi bu kadar önemlidir?

Akide meselesi, insanın hiçbir zaman değişime uğramayan temel sorunudur. Çünkü akide bu oluş içerisinde onun varoluşsal bir sorunudur; buradan sonra sonunun nereye varacağı sorunudur. Bu oluş ortamında eşya ve diğer canlılarla ilişkisini belirlemenin sorunudur. Sorun, insanın bu kâinatın ve bütün canlılar âleminin Yaratıcısı ile ilişkisi sorunudur. Çünkü akide meselesi varlık ve insanlık meselesidir.

Kur’an’ın Mekke’de inen bölümü insana kendi varoluş sırrının yanı sıra onu çevreleyen varlık âleminin varoluş sırrını da açıklıyordu. Kur’an bunu yapmakla kalmıyor, insana kim olduğunu, nereden geldiğini, niçin geldiğini, işin sonunda nereye gideceğini; onu yokluk ve bilinmezlikler diyarından kimin çıkarıp getirdiğini, kimin tekrar geri götüreceğini, vardığı yerde sonunun ne olacağını da soruyordu. Bunlardan başka şu soruları da yöneltiyordu insana; görerek ve hissederek algıladığın şu varlık âlemi nedir, gizemlerle dolu bu âlemi kim yarattı, onu kim idare ediyor, kim onu evirip çeviriyor, algılandığı biçimde kim onu değişim ve dönüşüme uğrattıyor yeni baştan? Kur’an bununla da yetinmiyor; insana, bu oluş âleminin yegâne Yaratıcısı ve bu evrenle nasıl bir ilişki içerisinde olacağını öğrettiği gibi kulların birbirleri ile olacak ilişkilerini de enine boyuna açıklıyordu.

Yine Kur’anî yöntem konusunu elden bırakmadan son vahyin nazil olduğu döneme gidelim. Hz. Peygamber ve ashabı, önceki birçok peygamber

ve onlara inananlar gibi çeşitli eziyet ve sıkıntılarla karşılaştılar. Dönemin toplumsal koşullarını göz önüne alarak aklımızı bir takım mantıksal çıkarımlar yapmaya zorlarsak şöyle sonuçlara ulaşmamız mümkün: Peygamber (s.a.v) yaşadığı sıkıntıları çekmemek için Rumların ve Perslerin işgallerine karşı bir Arap milliyetçiliği başlatabilir, Arapları bir bayrak altında toplardı. Güce sahip olduğunda da çağrısını kabul ettirirdi. Yahut servet dağılımı ve eşitlik yönünden vahim bir halde bulunan toplumda toplumsalculuk adına bir hareket başlatır ve toplumda çoğunluğu oluşturan ezilen sınıfını yanına alarak sömürücülere karşı galip gelir, gücünü pekiştirir ve dilediğini yapardı. Bunun gibi daha birçok “beşeri” yöntem üretmek mümkün. Ancak ilmi her şeyi kuşatan Allah, dinin toplumda hayat bulması için “Lâ İlahe İllallah” düsturu ile yola çıkılması gerektiğini buyurdu.

“Lâ İlahe İllallah, Muhammedun Resulallah” yani “Allah’tan başka ilah yoktur, Muhammed Allah’ın elçisidir” şهادet kelimesi bütün yönleri ile İslam ümmetinin yaşamını üzerine kurduğu yetkin yaşam yönteminin temel ilkesidir. Bu temel ilke yerli yerine oturtulmadan böylesi bir hayat biçimi ona dayandırılmaz. Bir hayat düzeni bu temel ilkedен başka ilkelere ve onun yanı sıra başka esaslara ya da ona yabancı birkaç ilkeye dayandırıldığı zaman, söz konusu hayat, İslamî bir hayat değildir.

İnsanlar sadece Allah’ın kullarıdır; “Lâ İlahe İllallah” bayrağını dalgalandırmadıkça, yalnız Allah’ın kulları olamazlar. Bilinçli her Arab’ın lisanının delaleti ile anlamını çok iyi algıladığı “Lâ İlahe İllallah”ın gerçek anlamı şudur: Allah’tan başka hiç kimsenin hâkimiyet hakkı yoktur; Allah’tan başka şeriat koymaya kimsenin hakkı yoktur; hiç kimsenin üzerinde egemenlik hakkı yoktur. Zira İslam’ın insanlık için uygun gördüğü milliyetçilik ülküsü Arabı, Bizanslıyı, Persliyi diğer ulus ve renklerden olan tüm insanları Allah’ın tevhid bayrağı altında eşit konuma getiren “akide milliyetçiliği”dir. Çıkar yol sadece bu yoldur.

Abdullah Muhsin Yıldız

OBJEKTİFİME

таЖИЛИАЯ

“Dünyanın tüm güzellikleri sadece görenlere verilmiştir.” Cemil Meriç

Eylül ayının gelmesiyle birlikte okullar açıldı. Okul yollarına adımlarını atan bu çocuklar gelecekte karşılırlarına çıkacak sorunlardan veya hayatın getirilerinden ne kadar haberdardılar? Yahut ilerde büyükleri gibi çocukluk günlerine dönmek isteyecekler miydi? Şüphesiz...

Tan yeri ağarmadan birkaç dakika önce. Birazdan ışıklar tek tek sönecek ve insanlar yeni bir günün koşuşturmasına başlayacaklar. Bu sabah ne kadar insan uykusundan uyanamadı ve ne uğruna yaşamışlardı? Bugün, bu ya da başka bir şehirde dünyaya gözlerini açacak bir çocuk dünyanın kaderini değiştirebilecek miydi?

Farklı hayatlar, yaşamlar... Nasıl bir hayat hikâyesi? Çocukları buralarda mıydı, yoksa yıllar önce büyük kentlere mi gitmişlerdi? Torunlarını kucağına alabilmiş miydi, kendisinden bambaşka hayat hikâyesine sahip olan? Bunlardan daha önemlisi; metropollerin yorgun, bitkin ve ancak kendine yetebilen insanların olamadığı kadar mutlu ve huzurlu olabilmiş miydi?

kültür

HALÇIK
SEÇME ESERLERİ - II
DEVLET-İ 'ALİYYE
OSMANLI İMPARATORLUĞU
ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR-I
KLASİK DÖNEM (1302-1606)
SİYASAL, KURUMSAL VE EKONOMİK GELİŞİM

KARE KARE
MÜCADELE
MAZLUMDER ULLUSLARARASI ÖDÜLLÜ FOTOĞRAF YARIŞMASI

KONU : HAK MÜCADELESİ
TARİH : 1 AĞUSTOS - 1 ARALIK 2009
KURULLER : Birinciyeye : 2000 TL
İkinciyeye : 1500 TL
Üçüncüyeye : 1000 TL

İYERON 1 : 200 TL
İYERON 2 : 200 TL
İYERON 3 : 200 TL

JÜRİ : ANHET AKIN
HALİF ÖZDEMİR
ANHET AKIN
YUSUF KASIM ÖZDEMİR
MUSTAFA ATILGAN

İRTEBAT : Kaldırımsız Mah. C.Y. Toyahı Cad.
No:55a-BİYOVA / İSTANBUL
0212 536 26 40 / Faks: 0212 836 26 41
info@mazlumder.org

KİTAP
FUARI
BOOK FAIR

31 EKİM/OCTOBER - 8 KASIM/NOVEMBER 2009

KÜLTÜRLERARASI DİYALOGDA ÇEVİRİ
TRANSLATION IN INTERCULTURAL DIALOGUE

istanbulkitapfuari.com / www.istanbulbookfair.com

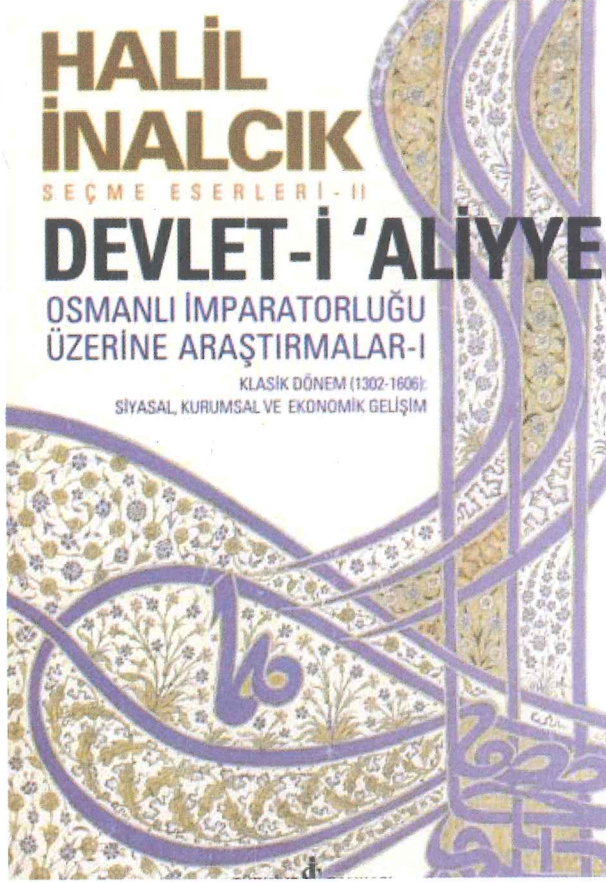
Yoldaki
İşaretler
seyyid kutup

sanat

DEVLET-İ ALİYYE / Halil İnalçık

Türkiye İş Bankası Yayınları

Devlet-i Aliyye (Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar -I), Osmanlı tarihçiliğinin günümüzdeki en önemli isimlerinden Halil İnalçık'ın, elli yılı aşan çalışmalarının bir ürünü. İnalçık, eserinin bu ilk cildinde, Osmanlı'ların Anadolu'da bir beylikten, Orta-Doğu ve Balkanlar'ı egemenliği altına alan güçlü ve köklü bir imparatorluk haline gelişini inceliyor. İki ana bölüme ayrılan eserin ilk bölümünde, Osmanlı Devleti'nin siyasi bir varlık olarak ortaya çıkışı ve bir beylikten imparatorluğa dönüşme serüveni, ikinci bölümde ise nüfus yapısı, toplumsal ve sosyolojik yapısı ve ticaret gibi konular ele alınıyor.

Halil İnalçık'ın, kuruluş dönemini anlattığı bölümde üzerinde özellikle durduğu konulardan biri 'gaza anlayışı.' İnalçık Osmanlı'daki bu yapıyı anlatırken şöyle diyor: "Osmanlı Devleti bir gazî devleti olarak doğmuş ve bu geleneği sürdürmüştür. Fatih Mehmed, 1461'de Trabzon dağlarına yaya olarak tırmanırken şöyle demiştir: 'Bu zahmetler Allah içindir. Elimizde İslam kılıcı vardır. Eğer bu zahmet ihtiyar etmesevüz, bize gazî demek lâyük olmazdı.'"

Toplumsal tahlile ağırlık verilen ikinci bölümde, tarihsel süreci inceleyen İnalçık'a göre "Rumeli'de yerleşme, İstanbul'un fethi gibi, tarihte yeni bir dönem açan bir olaydır. Boğazların ötesinde bir Osmanlı yerleşmesi olmasaydı, Osmanlı Devleti öteki beylikler gibi küçük bir Türkmen devleti olarak tarihe karışacaktı."

'KARE KARE MÜCADELE'

Yıllardır hak ihlallerine karşı verdiği mücadeleyle öne çıkan Mazlumder'den, bu alanda ses getirecek bir çalışma geliyor. Mazlumder İstanbul Şubesi 'Kare Kare Mücadele' ismiyle, konusu hak mücadelesi olan uluslar arası fotoğraf yarışması düzenliyor. Yarışma

KARE KARE MÜCADELE
MAZLUMDER ULUSLARARASI ÖDÜLLÜ FOTOĞRAF YARIŞMASI

KONU : HAK MÜCADELESİ
TARİH : 1 AĞUSTOS - 1 ARALIK 2009
ÖDÜLLER : Birinciye : 2000 TL
İkinciye : 1500 TL
Üçüncüye : 1000 TL

MANSİYON 1 : 200 TL
MANSİYON 2 : 200 TL
MANSİYON 3 : 200 TL

JÜRİ : AHMET AKIN
MAZLUMDER Yürütme Kurulu Üyesi - Fotoğraf Sanatçısı
HALİF ÖMER CAMCI
Kocaeli Devlet Gazetesi Fotoğraf Sanatçısı
AHMET MERCAN
Genel - MAZLUMDER Eski Doç. Bşk. Yürüt. Kurulu Üyesi - Fotoğraf Sanatçısı
YUSUF KADIR SİRİNGAN
Sarıyer'de Yaşam Hakkında - Fotoğraf Sanatçısı
MUSTAFA YILMAZ
Fotoğraf Sanatçısı

İRTİBAT : Kalendarhane Mah. C.Y. Topyalı Cad.
No:126-B VEFA / İSTANBUL
0212 526 24 40 | Faks: 0212 526 24 41
info@mazlumderistanbul.org

MAZLUMDER
İSTANBUL ŞUBESİ

0.212.526.24.40
www.mazlumderistanbul.org

hak savunuculuğunun gelişmesine katkı sağlamak amacıyla. Bu sebeple yarışmaya katılacak olanlardan hak ihlallerinin değil, hak ihlalleri karşısında verilen mücadelenin fotoğraflanması isteniyor.

Ödüllü olan yarışmaya dünyanın her yerinden katılmak mümkün. 1 Aralık 2009 tarihinde sona erecek yarışmada dereceye girenler, 19 Aralık'ta düzenlenecek olan Mazlumder İnsan Hakları Gecesi'nde açıklanacak.

28. İstanbul Kitap Fuarı Kapılarını Açıyor

28. İSTANBUL
KİTAP
FUARI
BOOK FAIR
31 EKİM/OCTOBER - 8 KASIM/NOVEMBER 2009
KÜLTÜRLERARASI DİYALOGDA ÇEVİRİ
TRANSLATION IN INTERCULTURAL DIALOGUE
www.istanbulkitapfuari.com / www.istanbulbookfair.com
İstanbul

Bu sene 28. düzenlenecek olan İstanbul Tüypap Kitap Fuarı, Büyükçekmece'deki Fuar ve Kongre Merkezi'nde 31 Ekim tarihinde açılıyor. 10 gün sürecek fuarda, okuyuculara bu yıl çeşitli yenilikler sunuluyor. Bunlardan en dikkat çeken, 'okuma grupları'. Fuar bünyesinde farklı yazarları takip eden okuma grupları, kitaplarını fuarda okuyup tartışabilecekleri bir mekâna kavuşmuş olacak. Bunun yanında fuarın ilk dört günü, çok sayıda uluslararası yayıncı, editör ve katılımcının katılımıyla "Uluslararası Salon" oluşturulacak. Salon içinde ayrıca çevirmenlerin bir arada olacağı, çeşitli çeviri etkinliklerinin düzenleneceği bir buluşma noktası olması planlanan 'Çeviri Merkezi' de bulunacak. Çeşitli panel ve konferanslara da ev sahipliği yapacak olan fuarda, öğrenci ve öğretmenlerden giriş ücreti alınmayacak. Fuar, 8 Kasım 2009'da sona erecek.

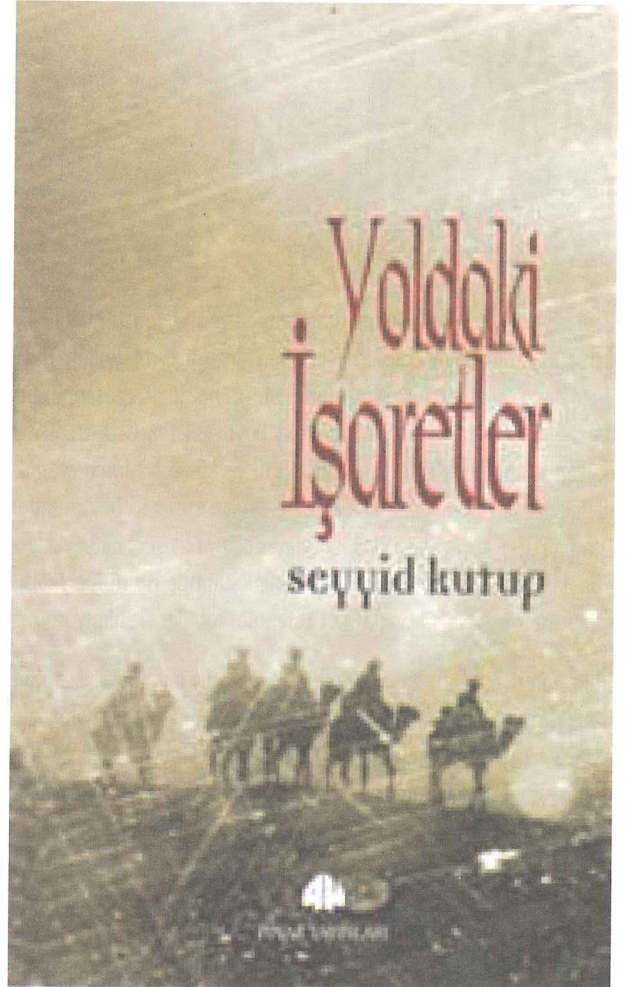
YOLDAKİ İŞARETLER / Seyyid Kutup Pınar Yayınları

"Bu inancı benimseyenlerin sayısı üç kişiye ulaştıncaya, o inancın bizzat kendisi onlara şöyle der: Siz şimdi, bir cemaatsınız, bağımsız bir İslam cemaati. Bu inancı benimseyen ve bu inancın temel değerlerini üstün saymayan cahiliye toplumundan ayrılmış bir cemaat."

İşte böyle anlatıyor merhum Seyyid Kutup İslam toplumunun teşekkülünü Yoldaki İşaretler'de. Kur'anî yöntemi ortaya koyarken ve La ilahe illallah bir yaşama biçimidir derken düşünsel görüşlerinin bir özetini de sunuyor aslında.

Yoldaki İşaretler, Seyyid Kutup'un 1954 ve 1964 yılları arasında kaldığı cezaevinde kaleme aldığı, tevhidi uyanış sürecindeki Müslümanlar için referans kaynağı olabilecek bir yapıt. İslami toplumlarda ve Müslümanlar üzerinde oldukça etkili olan ve yıllardır çok çeşitli dillere çevrilmiş bir eser. Kutup'un uğrunda idama gittiği, Kur'an neslinin inşası ve gerçek İslam toplumunun oluşturulması ideallerini en açık ve en kısa yoldan ilan ettiği bir vesika, inananlar için bir manifesto.

Böyle olması sebebiyle ki, kitabın basımından hemen sonra Seyyid Kutup ve arkadaşları tutuklandı, kitaplar toplatıldı. Ancak Kur'an merkezli yaşam için arayış içinde olan Müslümanlar, Kutup'un düşüncelerinden daima etkilendiler. Yoldaki İşaretler, tevhidi uyanışını gerçekleştirmek isteyen mü'minler için her zaman bir başucu eseri olarak kaldı.

Dirilmek Yeniden, Yerin Uyanması Gibi

Meryem Gülce

Bir süpermenim olsun isterdim. Ya da olağanüstü bir gücün kör kuyulara düşmüşken bana merdiven uzatması gibi veya denizler ortasında bana yelken olması gibi romantik bir sonla noktalanmak isterdim. Belki de umutsuzluğun zifiri karanlığında yolumu kaybetmişken bir mum yakıp çıkışı gösterecek bir varlık gerekli idi. Yani ister mitolojik olsun ister gerçek, fark etmez, adını tam olarak bilmediğim ama ne yapması gerektiğini bildiğim süper bir 'men' lazım artık bana ve sana ve hepimize.

Bir de hayata dair söylenecek üç-beş söz lazım. Yaşanacak belli bir sınır lazım. Ama çizgilerini kendi başıma çizdiğim bir sınır; içine doğduğum değil. Zira bir ananın rahminden bir cemaatin rahmine girmenin adı doğmak, değil olsa olsa bitmemiş bir gebeliktir* ve bu yüzden boyayı yüzüme, gözüme ve hatta yeni aldığım pembe çiçekli elbiseme bulaştırmak pahasına da olsa, kendi başıma çizdiğim bir sınıırım olmalı.

Yaptıklarım ve yaptıklarımıza rağmen hala içim ürperebilmeli, tüylerim diken diken olup çehremi bir titreme sarabilmeli, gözlerimin dolmasıyla birlikte ve fakat soğuktan değil, kardeşlerimin feryadından olmalı. Yani evet kardeşlerimin feryadını duya bilmeliyim ki gözlerimden üç-beş damla yaş prangasını koparıp çenemden aşağıya süzölsün. Ve belki şimdiye kadar kapısına kilit vurduğum gözyaşlarımı serbest bırakıp tüm yaşananların topluca acısını çıkarmak üzere akıtmalıyım gecenin kuytu karanlığında. Ağlayan gözlerden gözyaşlarına akmayı, vahyedene şükürler olsun diyerek... Ve belki sonra nereden nereye, nasıl geldiğimizi düşünmeliyim.

Önce birileri aradı ve buldu sonra biz duyduk. Diz çöktük ve inandık. Biraz böyle ömür tükettik. Sonra bize kızdılar önce umursamadık lakin sonra ellerinde sopayla belirdiler ve biz saklanmayı tercih ettik. Elma dersem çık armut dersem çıkma diye sözleştik bir kısım insanlarla ve elma diyenler hiç olmadı. Bir de bizimle sözleşme yapmayan birileri vardı, onlar savaştılar, ileri atıldılar ve kazandılar. Biz bu sahneleri görünce sığınmak için girdiğimiz mağarada daha derinlere çekildik. Üstelik alnımı-

za farklı yaftalar yapıştıırarak; haksız olmadığımızıza binaen. Zulümden korktuk, acı çekmekten, körü körüne kazandığımız dünyayı kaybetmekten ve kınanmaktan korktuk. Ama korkmak bir işe yaramadı, bu çark dişlileri arasında bizi de eritmeye çalışıyordu. İşin kötü yanı tüm bunlar yaşanırken kendi yaptıklarımızı görmedik. "Bu ellerinizin önceden takdim ettiği işler yüzündendir. Yoksa şüphesiz Allah kullara zulmedici değildir." (Enfal/51) ayetini hatırlayamadık.

"Zaman akar, yer direnir, gökyüzü kanat gerer

Siz ölümsüz çiçeği taşırırsınız göğsünüzde"***

Mısralar yazıladorsun zaman hakikaten ilerliyordu ve sanırım 'armut dibine düşer' sözü, istisnalar kaideli bozmaz denecek şekilde bazı zamanlarda kırılabilirdi. Aradan zaman geçti biz mağaralarımız arasında tüneller kurduk. Yani demem o ki çok niyetli değildik dışarı çıkmaya. Ama herhalde göğüslerinde açmaya yüz tutmuş çiçekler taşıyan birileri vardı. Ve bu birileri, kendilerinin bir şeylerin öncüsü olduklarını söylüyorlardı. Belki önce kulak tıkadık, neden sonra gayri ihtiyari dönüp dinledik bir de baktık ki yüreğimizin karanlığına bir ateş yaktılar ve galiba aydınlanıyoruz.

Zamanla dimdik ayakta durmayı öğrendik. Sonra tıpkı eski marşların dediği gibi 'ben kalksam ve dirilsem, imanıyla yücelsem' artık bu nakaratlar yüreğimizden çıkmaya başladı. Kalbimizdeki merhamet tohumu filizleniyor ve toprağına kök salmaya başlıyordu. Artık biz öncü Kur'an nesliyiz, Asım'ın Nesli'yiz, büyük doğu nesliyiz ve biz Peygamber (sav) gençliğiyiz. Uzun soluklu bir yola koyulduk, yolumuzdan Allah'ın nuru eksilmesin duası ile.

Belki dilimizde bir de türkü ile:

"İnsan olmak yetmez, yetmiyor zaten

Süpermen Süpermen olmak lazım bazen"

*Amin Maalouf/Işık Bahçeleri

**Erdem Beyazıt/Birazdan Gün Doğacak

asr-ı saadet ikliminden

“Andolsun, Allah’ı ve ahiret gününü umanlar ve Allah’ı çokça zikredenler için Allah’ın Resulü’nde güzel bir örnek vardır.” **(Ahzab/ 21)**

Hiz. Aişe anlatıyor: “Resulullah bir gün yanıma geldi, hatta cildini cildime dokundurdu ve sonra şöyle buyurdu: ‘Ey Aişe, bu gece bana Rabbime ibadet etmek için izin verir misin?’ Bunun üzerine ben ‘Ey Allah’ın Resulü! Ben senin yakınlığını severim, isteklerini de severim, Rabbime ibadet etmeni de severim, izinlisin’ dedim. (Ben bunu söyleyince) Resulullah kalktı, odadaki su ibriğinin yanına gitti, abdest aldı, suyu da çok dökmedi, sonra namaz kılmaya başladı. Ağlıyordu, hatta ağlamaktan sakalı ıslandı. Secde etti, ağlamaya devam ediyordu. Ağlamasından yer ıslanmıştı. Sonra yan tarafına yattı ve yine ağlıyordu. Sonra Bilal geldi, kendisini sabah namazına çağırıyordu. Bilal onun ağlamasını görünce ‘Ey Allah’ın Resulü! Allah senin geçmiş ve gelecek günahlarını bağışladığı halde seni ağlatan şey nedir?’ diye sordu. Bunun üzerine Resulullah ‘Ey Bilal! Şükreden bir kul olmayayım mı? Nasıl ağlamayayım? Allah Teâlâ bu gece bana ‘Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde akıl sahipleri için gerçekten açık ibretler vardır.’ ayetini indirdi’ dedikten sonra şöyle buyurdu: ‘Yazıklar olsun bunu okuyup da bunun hakkında düşünmeyene!’” **İbn Kesir**

Maide - 54

"Ey iman edenler, içinizden kim dininden dönerse, Allah (yerine), kendisinin onları sevdiği, onların da kendisini sevdiği, müminlere karşı alşak gönüllü, kafirlere karşı ise gsl ve onurlu, Allah yolunda cihad eden ve kınayıcının kınamasından korkmayan bir topluluk getirir. Bu, Allah'ın bir fazlıdır, onu dilediğine verir. Allah (rahmetiyle) geniş olandır, bilendir."

GENÇ ÖNCÜLER'E

ŞİMDİ ABONE OLUN!

1 YILLIK
ABONELİK
30 TL

Senin sesin Genç Öncüler, koroya katıl, abone ol.

genç öncüler

Kocatepe Mah. Mega
Center C34 Blok Kat:2
Bayrampaşa İstanbul
Tel: (0212) 640 01 22-23
Fax: (0212) 640 01 25

abone@genconculer.com

الله
رسول
محمد

Hazreti
Peygamber'le
(s.a.v.)
Ropörtaj

yitirilen
vicdan
artan
şiddet

• Toplumsal Şiddet,
Dilaver Demirağ
• Masum Değiliz Hiçbir
• Burrahman Babacan
• Jan Es